

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลด้านมะขามเตี้ย
อำเภอด้านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี
ประจำปี ๒๕๖๗

สำนักงานเกษตรอำเภอด้านมะขามเตี้ย
จังหวัดกาญจนบุรี

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตร เป็นภารกิจหนึ่งที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนดให้สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กลไกของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ซึ่งได้จัดทำ แผนพัฒนาให้มีลักษณะเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ครอบคลุมภารกิจการจัดการบริหารและพัฒนาใน ทุกด้าน และทุกพื้นที่ในตำบลต่างๆ โดยนำนโยบายกระทรวง ทบวง กรม และจังหวัด พร้อมทั้งระบบต่างๆ ที่สามารถเชื่อมประสานแผนกับหน่วยงานบริหารราชการส่วนภูมิภาค และส่วนราชการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง การจัดทำแผนพัฒนาด้านการเกษตร ได้กำหนดการทำแผนแบบมีส่วนร่วมของเกษตรกร โดยยึดเกษตรกรเป็น ศูนย์กลาง มุ่งหวังให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ เกษตรกรในการพัฒนาอาชีพ รายได้ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ตลอดจนใช้เป็นแนวทางการพัฒนาของส่วน ราชการ และองค์กรเอกชน ในการดำเนินการครั้งนี้ ได้รับความร่วมมือจากผู้นำท้องถิ่น ประชาชนทุกท่าน หน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรเป็นประโยชน์ กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้มีการ ทบทวนกระบวนการขั้นตอนในการจัดทำและเค้าโครงเนื้อหาของแผนพัฒนาการเกษตรเพื่อให้เจ้าหน้าที่ ผู้เกี่ยวข้อง ได้ใช้เป็นแนวปฏิบัติงานการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี

๑๒ มกราคม ๒๕๖๗

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	
๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	
๑.๒ อาณาเขตติดต่อ	
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	
๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๒
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	
๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน	
๓ สภาพภูมิอากาศ	๗
๓.๑ สภาพภูมิอากาศ	
๓.๒ ฤดูกาล	
๓.๓ ปริมาณน้ำฝน	
๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	
๔ เส้นทางคมนาคม	๑๐
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ	
๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๒
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน)	
๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๑๓
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	
๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกาญจนบุรี/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว	
๖.๓ จำนวนครัวเรือน	
๖.๔ การศึกษา	
๖.๕ การสาธารณสุข	
๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม	
๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๑๗
๘ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๒๐
๙ องค์กรและสถาบันต่างๆ	๒๒

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอ	
๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์	๒๖
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	
๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางแก้ไข	๕๕
๓ การจัดทำ TOWS Matrix	๕๗
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตร	
๑ แนวทางการพัฒนา	๕๙
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	
๑.๒ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	
๑.๓ การแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์	
๒ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	๖๐
บรรณานุกรม	๖๒
ภาคผนวก	
โครงการส่งเสริมการผลิตการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกพืชผัก	๖๖
เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผัก	
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยโรงงาน และจัดทำแปลงเรียนรู้	๖๘
โครงการขุดลอกสระน้ำสาธารณะ เพื่อใช้ในการเกษตร	๗๑
โครงการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าผลผลิต	๗๓
ทางการเกษตร (อ้อย)	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงข้อมูลเขตการปกครอง ตำบลด้านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี	๒
ตารางที่ ๒ แสดงข้อมูลปริมาณรวมน้ำฝนเฉลี่ย ๓ ปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๙
ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ย ๓ ปี พ.ศ.๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๑๐
ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลพืชเศรษฐกิจ ตำบลด้านมะขามเตี้ย ปี ๒๕๖๖	๑๓
ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ ตำบลด้านมะขามเตี้ย ปี ๒๕๖๖	๑๓
ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลด้านประมง และจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๑๔
ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๑๗
ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๒๐
ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลรายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๒๒
ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์ ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๒๔
ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๒๔
ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๒๕
ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามอายุ ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๒๖
ตารางที่ ๑๔ แสดงข้อมูลลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๒๗
ตารางที่ ๑๕ แสดงข้อมูลลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๒๗
ตารางที่ ๑๖ แสดงข้อมูลลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๒๘
ตารางที่ ๑๗ แสดงข้อมูลจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๒๙
ตารางที่ ๑๘ แสดงข้อมูลจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๓๐
ตารางที่ ๑๙ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๓๐
ตารางที่ ๒๐ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรรายหมู่บ้าน ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๓๑
ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๓๑
ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๓๒
ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลทรัพยากรดิน ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๓๓
ตารางที่ ๒๔ แสดงข้อมูลพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๓๖
ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลปริมาณการปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๓๘
ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลต้นทุนการผลิตอ้อยโรงงาน ปี ๒๕๖๕/๖๖ ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๔๐
ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูล Smart Farmer ต้นแบบด้านการผลิตอ้อยโรงงาน ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๔๒
ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๔๔
ตารางที่ ๒๙ แสดงข้อมูลปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๔๕
ตารางที่ ๓๐ แสดงข้อมูลต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๖ ตำบลด้านมะขามเตี้ย	๔๗

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๓๑ แสดงข้อมูลพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลนมะขามเตี้ย	๕๐
ตารางที่ ๓๒ แสดงข้อมูลปริมาณการปลูกข้าว ตำบลนมะขามเตี้ย	๕๑
ตารางที่ ๓๓ แสดงข้อมูลต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๕/๖๖ ตำบลนมะขามเตี้ย	๕๓
ตารางที่ ๓๔ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๕๕
ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๕๗
ตารางที่ ๓๖ แสดงข้อมูลสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	๖๐

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่อ ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๑
ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๓
ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชัน ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๓
ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงกลุ่มชุดดิน ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๗
ภาพที่ ๕ แผนภูมิวงกลมแสดงข้อมูลปริมาณรวมน้ำฝนเฉลี่ย ๓ ปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๘
ภาพที่ ๖ แผนภูมิวงกลมแสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ย ๓ ปี พ.ศ.๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๙
ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี	๑๐
ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี	๑๑
ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงแหล่งน้ำธรรมชาติ ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๑๒
ภาพที่ ๑๐ แผนภูมิวงกลมแสดงข้อมูลร้อยละสินเชื้อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๑๕
ภาพที่ ๑๑ กราฟแสดงข้อมูลจำนวนครัวเรือนทั้งหมด จำนวนครัวเรือนเกษตรกร และจำนวนประชากร ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๑๕
ภาพที่ ๑๒ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๑๘
ภาพที่ ๑๓ แผนภูมิวงกลมแสดงข้อมูลร้อยละการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๑๘
ภาพที่ ๑๔ แผนภูมิวงกลมแสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๒๑
ภาพที่ ๑๕ แผนภูมิวงกลมแสดงข้อมูลร้อยละหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร จำแนกตามอายุ ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๒๖
ภาพที่ ๑๖ แผนภูมิวงกลมแสดงข้อมูลร้อยละลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๒๗
ภาพที่ ๑๗ แผนภูมิวงกลมแสดงข้อมูลร้อยละลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๒๘
ภาพที่ ๑๘ แผนภูมิวงกลมแสดงข้อมูลร้อยละประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๒๙
ภาพที่ ๑๙ แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๓๒
ภาพที่ ๒๐ แผนภูมิวงกลมแสดงข้อมูลร้อยละพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๓๓
ภาพที่ ๒๑ แผนที่แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดิน ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๓๔
ภาพที่ ๒๒ แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๓๔
ภาพที่ ๒๓ แผนที่แสดงแหล่งน้ำผิวดิน ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๓๕
ภาพที่ ๒๔ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๓๖
ภาพที่ ๒๕ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๓๗

ภาพที่ ๒๖ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๓๗
ภาพที่ ๒๗ กราฟแสดงปริมาณการปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๓๘

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ ๒๘ ปฏิทินแสดงการเพาะปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๓๙
ภาพที่ ๒๙ แสดงวิธีการตลาดอ้อยโรงงาน ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๔๑
ภาพที่ ๓๐ แสดงแหล่งรับซื้ออ้อยโรงงาน ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๔๒
ภาพที่ ๓๑ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๔๓
ภาพที่ ๓๒ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๔๔
ภาพที่ ๓๓ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๔๕
ภาพที่ ๓๔ กราฟแสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๔๖
ภาพที่ ๓๕ ปฏิทินแสดงการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๔๗
ภาพที่ ๓๖ แสดงวิธีการตลาดมันสำปะหลัง ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๔๘
ภาพที่ ๓๗ แสดงแหล่งรับซื้อมันสำปะหลัง ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๔๙
ภาพที่ ๓๘ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๔๙
ภาพที่ ๓๙ แผนที่แสดงพื้นที่ข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๕๐
ภาพที่ ๔๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๕๑
ภาพที่ ๔๑ กราฟแสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๕๒
ภาพที่ ๔๒ ปฏิทินแสดงการเพาะปลูกข้าว ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๕๓
ภาพที่ ๔๓ แสดงวิธีการตลาดข้าว ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๕๔
ภาพที่ ๔๔ แผนที่แสดงแหล่งรับซื้อข้าว ตำบลด่านมะขามเตี้ย	๕๔

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

ตำบลมะขามเตี้ยมีการตั้งหมู่บ้านมานานกว่า ๒๐๐ ปี สมัยก่อนเป็นด่านตรวจคนเข้าออกตามชายแดนของอำเภอเมืองกาญจนบุรี ยามปกติราษฎรใช้เป็นเส้นทางสัญจรไปมา เมื่อเกิดศึกสงครามเก้ทัพ "ขุนด่าน" พร้อมด้วยทหารไทยที่ประจำด่านได้ต่อสู้กับทหารพม่ามีผู้คนล้มตายจำนวนมาก และบริเวณนี้มีต้นมะขามซึ่งเตี้ยมากอยู่ต้นหนึ่งขึ้นโดดเด่นสวยงาม แผ่กิ่งก้านงอกงามร่มรื่นอยู่ใกล้บริเวณหนองน้ำใหญ่ (เรียกว่าหนองสระ) เป็นที่อาศัยของสัตว์ใหญ่น้อยนานาชนิดเมื่อตั้งหมู่บ้านจึงเรียกว่าบ้านหนองมะขามเตี้ย ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น บ้านด่านมะขามเตี้ย

เดิมตำบลด่านมะขามเตี้ยอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอเมืองกาญจนบุรี และเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๓ กระทรวงมหาดไทยได้มีประกาศแบ่งพื้นที่บางส่วนของอำเภอเมืองกาญจนบุรีจำนวน ๓ ตำบล คือ ตำบลด่านมะขามเตี้ย ตำบลกลอนโด และตำบลจรเข้เผือก อยู่ในเขตการปกครองของกิ่งอำเภอด่านมะขามเตี้ย ต่อมาได้ประกาศยกฐานะเป็น "อำเภอด่านมะขามเตี้ย" เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๓๘

๑.๒. อาณาเขต

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลกลอนโด
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลหนองไผ่
- ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลจรเข้เผือก
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลแก้มอัน อำเภोजอมบึง, ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่อ ตำบลด่านมะขามเตี้ย อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา:องค์การบริหารส่วนตำบลด่านมะขามเตี้ย,พ.ศ.๒๕๖๖)

๑.๓ เขตการปกครอง

ตำบลด่านมะขามเตี้ย แบ่งเขตการปกครอง ออกเป็น ๒ เขต ได้แก่ เทศบาลตำบลมะขามเตี้ย และ องค์การบริหารส่วนตำบลด่านมะขามเตี้ย มีจำนวน ๑๒ หมู่บ้าน หมู่บ้าน ๓,๘๓๗ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ทั้งหมด ๙๑,๔๒๐ ไร่ ดังนี้

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง ตำบลด่านมะขามเตี้ย

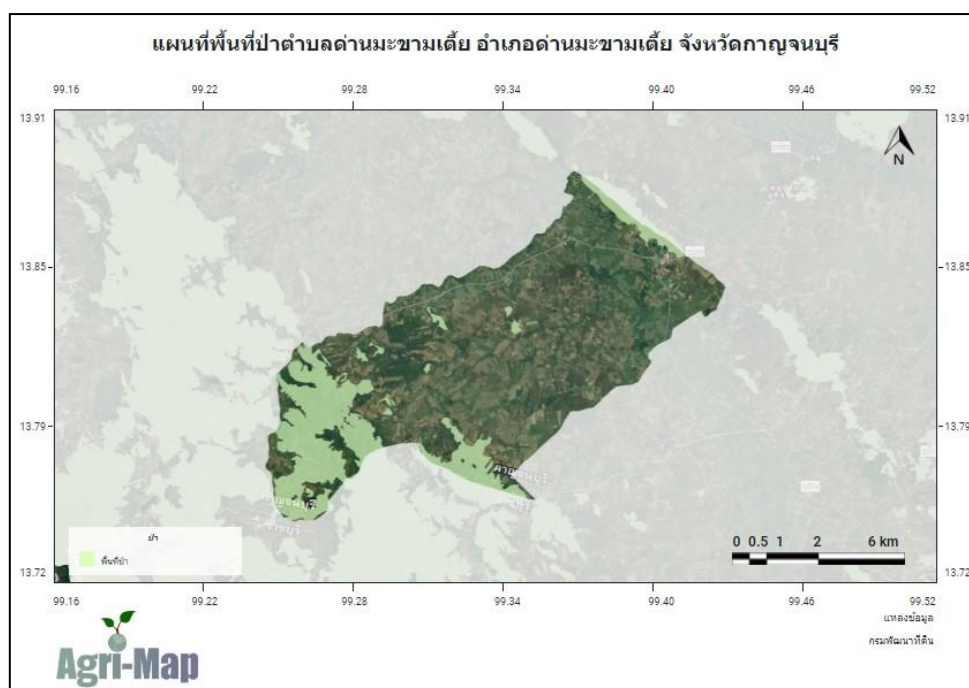
หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผู้ใหญ่บ้าน	พื้นที่หมู่บ้าน (ไร่)	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
๑	ด่านมะขามเตี้ย	นายอนันต์ รูปขำดี	๑๑,๖๘๖	๑,๐๖๑
๒	บ้านหนองผู้เฒ่า	นายเรืองนนท์ เกตุพุ่ม	๙,๗๘๔	๓๑๓
๓	บ้านท่าพุ	นายไพโรจน์ วีระหงษ์	๑๔,๕๖๖	๔๖๓
๔	บ้านโป่งนก	นางสาวพรศิริ ฉ่ำเกตุ	๖,๐๘๑	๒๑๒
๕	บ้านท่าแย้	นายประเสริฐ เลหาเจียร ประธาน	๕,๔๙๘	๑๘๘
๖	บ้านท่าไม้ยาว	นายศิวะพร ป้อมสกุล	๗,๔๒๕	๒๘๒
๗	บ้านหนองหวาย	นางสุธินันท์ บุญรอด	๕,๗๒๔	๒๓๔
๘	บ้านหนองหิน	นางสาวสุรีย์ เฟื่องสุวรรณ	๔,๔๘๓	๑๖๖
๙	บ้านพุกร่าง	นาย ลีติวัชร จันทร์สุทนต์	๖,๕๐๒	๒๔๐
๑๐	บ้านท่าพลับ	นายศิลา นาคหล่อ	๘,๔๓๐	๒๙๑
๑๑	บ้านหนองสระแถม	นายจำรูญ เกตุกุ	๕,๕๑๗	๒๐๘
๑๒	บ้านหนองจอก	นายอำพร เอกจัน	๕,๗๒๔	๑๗๙
			๙๗,๔๙๙	๓,๘๓๗

(ที่มา: ที่ว่าการอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

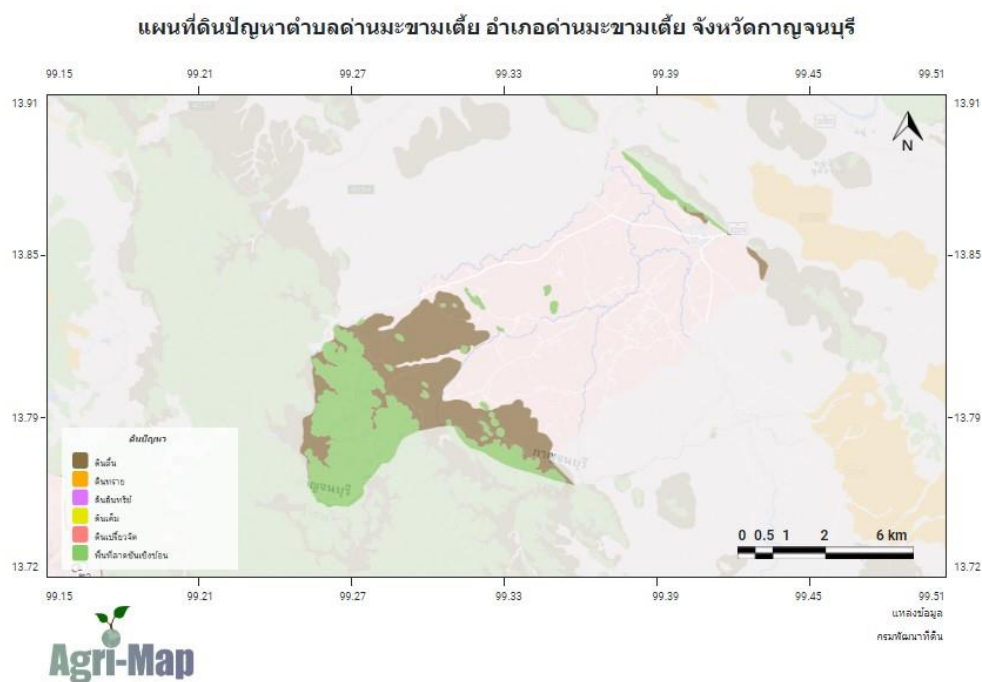
ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีสภาพพื้นที่ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีพื้นที่ต่ำบริเวณลำห้วย และที่ราบเชิงเขา มีลักษณะเป็นดินปนทรายและดินลูกรังบางแห่ง มีลำห้วยไหลผ่าน คือ ลำห้วยภาษี ซึ่งตำบลด่านมะขามเตี้ย มีพื้นที่ป่าไม้ประมาณ ๑๖,๓๙๒ ไร่

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้ ตำบลด่านมะขามเตี้ย
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีสภาพพื้นที่ ความลาดชันประมาณ ๑๖,๓๗๕ ไร่

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชัน ตำบลด่านมะขามเตี้ย
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ดินในตำบลด้านมะขามเตี้ย มีกลุ่มชุดดินที่เหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๖ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๓๓

ชุดดิน: ชุดดินดงยางเอน (Don) ชุดดินกำแพงเพชร (Kp) ชุดดินกำแพงแสน (Ks) ชุดดินลำสนธิ (Ls) ชุดดินน้ำดุก (Nd) ชุดดินธาตุพนม (Tp) และชุดดินตะพานหิน (Tph)

พื้นที่ (ไร่) : ๒๕,๖๘๓ ไร่

ลักษณะเด่น: กลุ่มดินทรายแป้งละเอียดหรือดินร่วนละเอียดสีมากที่เกิดจากตะกอนแม่น้ำหรือตะกอนน้ำพารูปพัด ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา: ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน บางพื้นที่อาจพบชั้นดานแข็งที่เกิดจากการเกษตรกรรม

แนวทางการจัดการ: ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสมและที่ความแตกต่างกันในแต่ละปี เพื่อทำลายชั้นดานและป้องกันการเกิดชั้นดาน จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก มีการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลงพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๔๐

ชุดดิน: ชุดดินจักราช (Ckr) ชุดดินชุมพวง (Cpg) ชุดดินหุบกระพง (Hg) ชุดดินห้วยแกลง (Ht) ชุดดินสันป่าตอง (Sp) และชุดดินยางตลาด (Yl)

พื้นที่ (ไร่) : ๒๖,๙๗๐ ไร่

ลักษณะเด่น: กลุ่มดินร่วนหยาบถึงสีมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดหรือเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา: ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ: ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำขั้นบันได คันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๔๘

ชุดดิน: ชุดดินแมร์ม (Mr) ชุดดินน้ำซุน (Ncu) ชุดดินพะเยา (Pao) และชุดดินท่ายาง (Ty)

พื้นที่ (ไร่) : ๓,๐๔๙ ไร่

ลักษณะเด่น: กลุ่มดินต้นถึงกึ่งหินหรือเศษหิน และอาจพบชั้นหินพื้นภายในความลึก ๑๕๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา: ดินต้นถึงชั้นกึ่งกรวดหรือลูกรังหนามาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน

แนวทางการจัดการ: พื้นที่ดินต้นมากหรือมีกึ่งกรวดหรือลูกรังบริเวณหน้าดินมาก ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ ปล่อยไว้ให้เป็นป่า พื้นที่เลี้ยงสัตว์หรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปีและปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเม็ล็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เม็ล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน ทำขั้นบันได ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานเฉพาะต้นหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๕๖

ชุดดิน: ชุดดินลาดหญ้า (Ly) ชุดดินภูสะนา (Ps) และชุดดินโพนงาม (Png)

พื้นที่ (ไร่) : ๑๘,๒๖๖ ไร่

ลักษณะเด่น: กลุ่มดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหินหรือลูกรัง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา: ดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหิน ก้อนกรวดหรือลูกรัง ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน บางพื้นที่เป็นดินกรดจัดมาก

แนวทางการจัดการ: ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเม็ล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เม็ล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ ปลูกพืชปุ๋ยสด มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม สร้างคันดิน ทำขั้นบันได ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๕) กลุ่มชุดดินที่ ๓๘

ชุดดิน: ชุดดินเชียงใหม่ (Cm) ชุดดินชุมพลบุรี (Chp) ชุดดินดอนเจดีย์ (Dc) ชุดดินไทรงาม (Sg) และชุดดินท่าม่วง (Tm)

พื้นที่ (ไร่) : ๔๑๓ ไร่

ลักษณะเด่น: กลุ่มดินร่วนหยาบลึกมากที่เกิดจากตะกอนริมแม่น้ำ มีปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลางการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา: เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน บางพื้นที่อาจมีน้ำท่วมขังหรือไหลบ่าท่วมขังอย่างฉับพลันในระยะที่มีฝนตกหนัก

แนวทางการจัดการ: ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือโกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ โกลบระยะออกดอก ปลอ่ยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น มีการใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง จัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล เลือกพื้นที่ที่ไม่เสี่ยงต่อการท่วมขังของน้ำ ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก จัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๖) กลุ่มชุดดินที่ ๖๒

ชุดดิน: พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC : slope complex)

พื้นที่ (ไร่) : ๑๖,๓๗๒ ไร่

ลักษณะเด่น: พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษาสำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดชันสูง ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลรักษาสำหรับการเกษตร

ปัญหา: มีความลาดชันสูงมาก ในพื้นที่ทำการเกษตรจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินอย่างรุนแรง ขาดแคลนน้ำและบางพื้นที่อาจพบชั้นหินพื้นหรือเศษหินกระจายอยู่บริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดการ: ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แหล่งต้นน้ำลำธาร ในกรณีที่จำเป็นต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำเป็นต้องมีการศึกษาดินก่อน เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช โดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินในเชิงอนุรักษ์หรือวนเกษตร ในบริเวณพื้นที่ที่เป็นดินลึกและสามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกและขุดหลุมปลูกเฉพาะต้น โดยไม่มีการทำลายไม้พื้นล่าง สำหรับในพื้นที่ที่ไม่มีศักยภาพทางการเกษตร ควรรักษาไว้ให้เป็นสวนป่า สร้างสวนป่าหรือใช้ปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

๓ สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของตำบลด่านมะขามเตี้ย เนื่องจากอยู่ในเขตภูมิอากาศแบบฝนเมืองร้อนเฉพาะ
 ฤดูกาล (Tropical Savanah ” AW” ตามระบบ Koppen) มีอากาศแห้งแล้งในฤดูหนาว ในช่วงฤดูฝนและฤดู
 แล้ง มีลักษณะอากาศแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึง เดือนตุลาคม ได้รับอิทธิพลจากลม
 มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทะเลอันดามัน ทำให้ช่วงระยะเวลานี้มีฝนตกชุก อากาศมีความชื้นสูง
 มีอุณหภูมิค่อนข้างสูงและมี อากาศ ร้อนอบอ้าวมากในฤดูร้อน ส่วนในฤดูหนาว ไม่หนาวจัด ยกเว้นแต่บริเวณ
 เทือกเขาอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๒.๔๕ องศา-เซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๙.๓๙ องศาเซลเซียส เดือน
 เมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนที่สุดในรอบปี ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมจนถึงเดือนตุลาคม โดย
 ช่วงนี้เป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้มีฝนตกในช่วงนี้ โดยตกชุกที่สุด ในช่วง
 เดือนกันยายนและเป็นช่วงที่มีความชื้นสูงด้วย ฤดูหนาว เกิดจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งความกด
 อากาศสูงจากประเทศจีน ซึ่งมีคุณสมบัติหนาวเย็น และ แห้งแล้งแผ่ลงปกคลุมจังหวัดกาญจนบุรี ประมาณ
 เดือนพฤศจิกายน ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ฤดูร้อน เริ่มเมื่อลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลง คือ
 ประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือน พฤษภาคม ในระยะนี้เป็นช่วงของลมฝ่ายใต้พัดมาปกคลุม ทำให้
 มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัด อยู่ในเดือนเมษายน

៣.២ ព្រឹត្តិការណ៍

ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

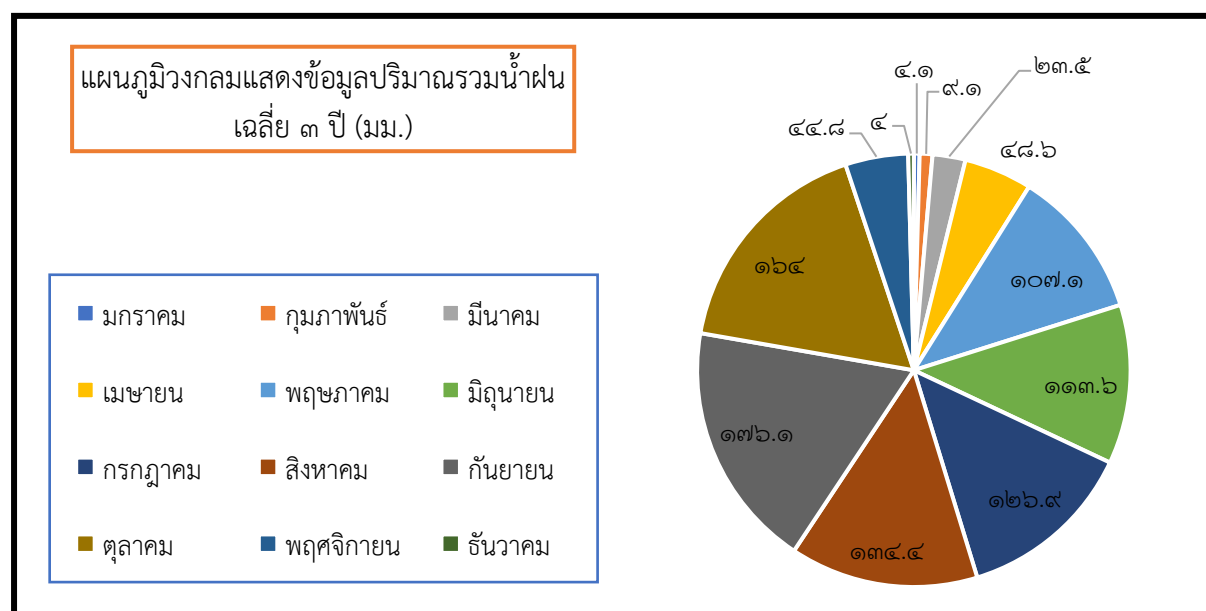
ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่มีคุณสมบัติเย็นและแห้งจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้แต่เนื่องจากจังหวัดกาญจนบุรีอยู่ในภาคกลางอิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมในช่วงฤดูหนาวจะช้ากว่าภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีอากาศหนาวเย็นช้ากว่าสองภาคดังกล่าว โดยเริ่มมีอากาศหนาวประมาณกลางเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป

ฤดูร้อน เริ่มเมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลงคือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบนทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดในเดือนเมษายน

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมาพัดผ่านบริเวณภาคกลางและภาคเหนือเป็นลำดับในระยะนี้ ทำให้มีฝนตกชุกขึ้นตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนกันยายนและตุลาคมเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกมากที่สุดในรอบปีและเป็นช่วงที่มีความชื้นสูง

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี ๒๕๖๕ โดยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๗๘.๗๗ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนตุลาคมของทุกปี ซึ่งมีปริมาณน้ำฝนต่ำสุดในช่วงเดือนธันวาคม มีปริมาณ ๔.๐๐ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนมากสุดในช่วงเดือนกันยายน มีปริมาณ ๑๓๖.๑๐ มิลลิเมตร

ภาพที่ ๕ แผนภูมิวงกลมแสดงข้อมูลปริมาณรวมน้ำฝนเฉลี่ย ๓ ปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕
ตำบลด่านมะขามเตี้ย อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ.๒๕๖๖)

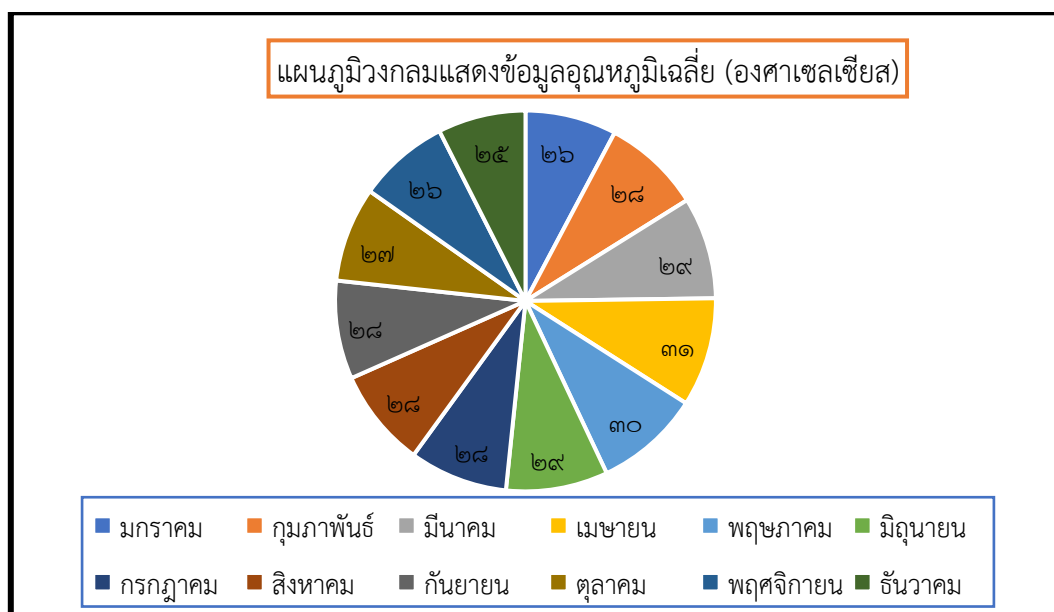
ตารางที่ ๒ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๓ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

ที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย(มม.)
๑	มกราคม	๔.๑๐
๒	กุมภาพันธ์	๙.๑๐
๓	มีนาคม	๒๓.๕๐
๔	เมษายน	๔๘.๖๐
๕	พฤษภาคม	๑๐๗.๑๐
๖	มิถุนายน	๑๑๓.๖๐
๗	กรกฎาคม	๑๒๖.๙๐
๘	สิงหาคม	๑๓๔.๔๐
๙	กันยายน	๑๗๖.๑๐
๑๐	ตุลาคม	๑๖๔.๐๐
๑๑	พฤศจิกายน	๔๔.๘๐
๑๒	ธันวาคม	๔.๐๐
รวม		๙๕๖.๒๐
เฉลี่ย/ปี		๗๖.๖๘

(ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ.๒๕๖๖)

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีปริมาณอุณหภูมิเฉลี่ยปี ๒๕๖๕ โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๒๐ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๖ องศาเซลเซียส

ภาพที่ ๖ แผนภูมิวงกลมแสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ย ๓ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

ตำบลด่านมะขามเตี้ย อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี

(ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ.๒๕๖๖)

ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ย ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ สถานีขนส่งผู้โดยสาร จำนวน - สถานี (ถ้ามี) มีสายเดินรถประจำทางระหว่างอำเภอ/จังหวัด ได้แก่

ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

ถนนสายหลัก เส้นทางติดต่อกับจังหวัดกาญจนบุรีและอำเภอใกล้เคียง

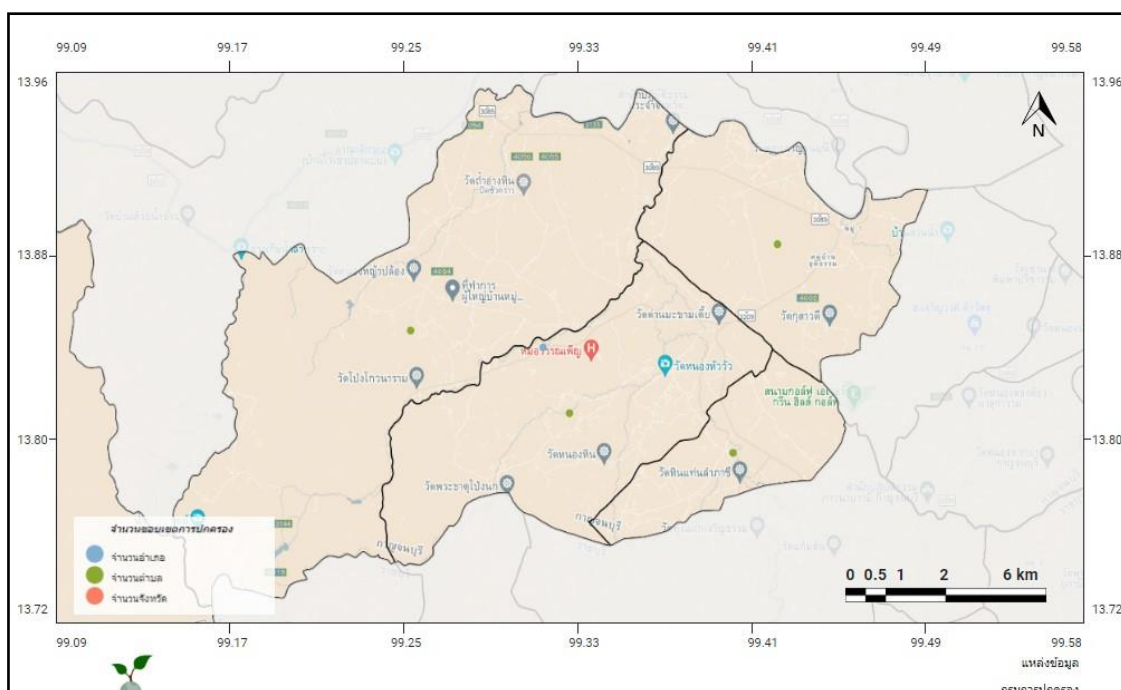
- ทางหลวงหมายเลข ๓๒๐๙ เส้นทางจากอำเภอด่านมะขามเตี้ย เชื่อมต่อทางหลวงหมายเลข ๓๔๒๙ ถึงศาลากลางจังหวัดกาญจนบุรี ระยะทาง ๓๐ กิโลเมตร

- ทางหลวงหมายเลข ๓๒๐๙ เส้นทางระหว่าง อำเภอด่านมะขามเตี้ย ถึง อำเภอท่ามะกา ระยะทาง ๕๒ กิโลเมตร

ถนนสายรอง เส้นทางติดต่อกับตำบลในอำเภอด่านมะขามเตี้ย

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๓๖๑ เส้นทางระหว่าง ด่านมะขามเตี้ย ถึง หนองปากดง ระยะทาง ๑๒ กิโลเมตร

- ทางหลวงชนบทหมายเลข กจ ๒๐๒๐ เส้นทางระหว่าง ด่านมะขามเตี้ย ถึง บ้านห้วยน้ำขาว ระยะทาง ๓๐ กิโลเมตร

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

ตำบลด่านมะขามเตี้ย เป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่

- ลำห้วย จำนวน ๕ สาย คือ ลำห้วยสีเสียด, ลำห้วยตะเคียน, ลำห้วยขลุ้ง, ลำห้วยหนองขุย และลำห้วยโปรงลิง

- ลำคลอง จำนวน ๔ สาย คือ รำลางโปรง, หนองหวาย, ลำภาชี และหนองสะแกรวม

- อ่างเก็บน้ำ จำนวน ๑ แห่ง คือ อ่างเก็บน้ำโปรงนก

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน)

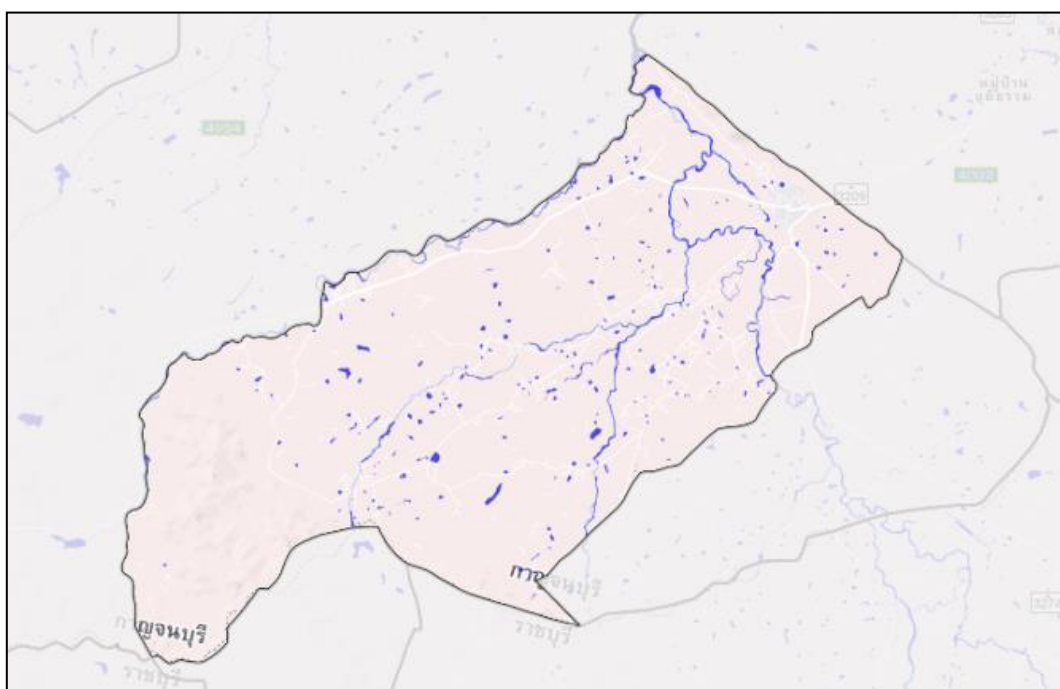
ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ได้แก่

- บ่อน้ำตื้น จำนวน ๓๙ แห่ง มีน้ำใช้ตลอดปีทั้ง ๓๙ แห่ง

- บ่อน้ำบาดาล จำนวน ๒๘ แห่ง มีน้ำใช้ตลอดปีทั้ง ๒๘ แห่ง

- ฝาย/ทำนบ/ผนังกั้นน้ำ จำนวน ๗ แห่ง มีน้ำใช้ตลอดปี ๑ แห่ง

- สระน้ำ จำนวน ๗๕ แห่ง มีน้ำใช้ตลอดปี มีน้ำมากระหว่างเดือน กรกฎาคม – กุมภาพันธ์

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงแหล่งน้ำธรรมชาติ

(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, ๒๕๖๖)

๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ตำบลด่านมะขามเตี้ยเป็นพื้นที่ราบเชิงเขาและราบลุ่ม มีลักษณะเป็นดินปนทรายและเป็นลูกรังบ้างในบางแห่ง ประกอบกับมีแหล่งน้ำค่อนข้างมาก ประชากรส่วนใหญ่จึงประกอบอาชีพทางการเกษตร โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่ ทำนา และทำสวน พืชไร่ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่นิยมปลูกเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ อ้อย มันสำปะหลัง พืชผัก ประเภท ต้นหอม พริก กุยช่าย แตงกวา มะเขือ ผักชี ฯ เป็นต้น ส่วนการทำสวน นิยมปลูกสวนมะม่วง เนื่องจากสามารถทนสภาพอากาศแห้งแล้งได้ สวนมะละกอ เป็นต้น สำหรับพื้นที่ทั้งหมดจำนวน ๙๑,๔๒๐ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๕๐,๓๐๕ ไร่ ส่วนที่เหลือ เป็นพื้นที่ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ภูเขา พื้นที่ว่างเปล่า และอื่น โดยอยู่ในพื้นที่ นอกเขตชลประทานทั้งหมด (ที่มา:กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๖)

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

ตำบลด่านมะขามเตี้ย

ตารางที่ ๔ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจ ตำบลด่านมะขามเตี้ย ปี ๒๕๖๖

พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							
	ข้าวนาปี	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ยางพารา	ไม้ผล	พืชผัก	พืชอื่นๆ	รวม
๙๓,๔๙๙	๖๒๔	๑๓,๙๔๕	๖,๔๐๓	๗๙๖	๑,๕๕๖	๔,๘๘๒	๒๒,๑๑๑	๕๐,๓๐๗

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

ชื่อหมู่บ้าน	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
ด่านมะขามเตี้ย	๒๙	๑๒๖	๑๑	-	-	๑,๔๓๖	-	๘๙	-
บ้านหนองผู้เฒ่า	๖๑	๔๒๖	๑๖๔	๒๕๐	-	๗๕๗,๑๔๔	-	๒๒๐	-
บ้านท่าพุ	๑๖	๒๙๑	-	-	-	๒๓๘	-	๗	-
บ้านโป่งนก	๓๖	๑๙๓	-	-	-	๑,๘๒๑	-	๓๗๕	-
บ้านท่าแย้	๓๕	๒๐๘	-	-	-	๑,๓๗๙	-	๘๕	-
บ้านท่าไม้ยาว	๑๕	๖๙	-	-	-	๕๕๗	-	๖๑	-
บ้านหนองหวาย	๔๗	๔๒๕	-	-	-	๑,๘๖๗	-	๑๕๕	-
บ้านหนองหิน	๒๔	๑๘๒	-	-	-	๑,๑๐๒	-	๖๙	-
บ้านพุกร่าง	๗	๒๓๒	-	-	-	๓๕๘	-	๙๐	๑๗๗
บ้านท่าพลับ	๒๘	๑๗๗	-	-	-	๑,๓๒๙	-	๙๗	-
บ้านหนองสะแกรม	๒๘	๒๕๔	-	-	-	๙๔๐	-	๔๕	-
บ้านหนองจอก	๒๘	๑๕๙	-	-	-	๑,๒๓	-	๖๘	-
	๓๕๔	๒,๗๔๒	๑๗๕	๒๕๐	-	๗๖๙,๓๗๓	-	๑,๓๖๑	๑๗๗

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์อำเภอด่านมะขามเตี้ย, พ.ศ.๒๕๖๖

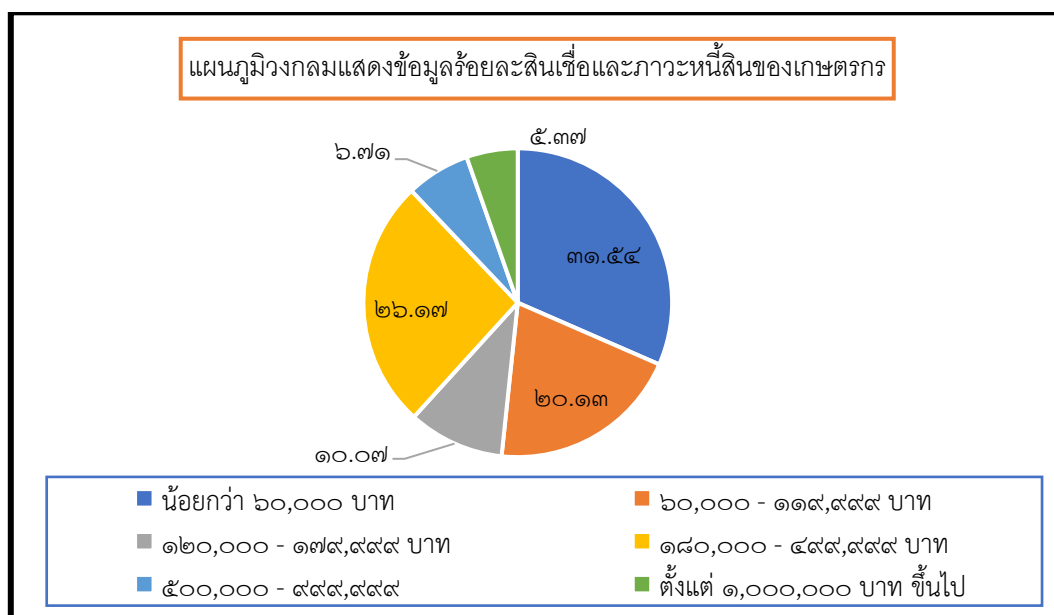
- ฟาร์มไก่ชน จำนวน ๑ แห่ง ตั้งอยู่ที่หมู่ ๓ บ้านท่าพุ
- ฟาร์มไก่ (ผู้ใหญ่ประวิทย์ฟาร์ม) จำนวน ๑ แห่ง ๑๔ โรงเรือน ๆ ละ ๒๕,๐๐๐ ตัว ตั้งอยู่ที่หมู่ ๒ บ้านหนองผู้เฒ่า
- ฟาร์มไก่ (บุญสมฟาร์ม) จำนวน ๑ แห่ง ๘ โรงเรือน ๆ ละ ๒๕,๐๐๐ ตัว ตั้งอยู่ที่หมู่ ๙ บ้านพุกร่าง
- ฟาร์มวัวนม จำนวน ๘ แห่ง ประมาณ ๑๒๐ ตัว ตั้งอยู่ที่หมู่ ๒ , ๑๒
- ฟาร์มวัวเนื้อ จำนวน ๒ แห่ง ประมาณ ๘๐ ตัว ตั้งอยู่ที่ หมู่ ๙ , ๑๑

ตารางที่ ๖ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ตำบลด่านมะขามเตี้ย ปี ๒๕๖๖

ชื่อหมู่บ้าน	เกษตรกรรวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด (ไร่/บ่อ)	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่นๆ
ด่านมะขามเตี้ย	๔	๐	๐	๐	๑.๑๓/๕	๐	๐
บ้านหนองผู้เฒ่า	๑๒	๐	๐	๐	๑๒.๒๕/๑๒	๐	๐
บ้านท่าพุ	๗	๐	๐	๐	๑๐.๖/๖	๐.๓๗/๑๐๐	๐
บ้านโป่งนก	๑	๐	๐	๐	๒/๑	๐	๐
บ้านท่าแย้	๑๙	๐	๐	๐	๑๔.๑๘/๑๙	๐	๐
บ้านท่าไม้ยาว	๓	๐	๐	๐	๑.๗/๔	๐	๐
บ้านหนองหวาย	๑	๐	๐	๐	๒/๑	๐	๐
บ้านหนองหิน	๔	๐	๐	๐	๓.๑๕/๔	๐	๐
บ้านพุกร่าง	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
บ้านท่าพลับ	๓	๐	๐	๐	๐.๘๗/๓	๐	๐
บ้านหนองสะแกรวม	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
บ้านหนองจอก	๑๒	๐	๐	๐	๑๔.๘๗/๑๓	๐	๐
	๖๗	๐	๐	๐	๖๒.๗๕/๖๘	๐.๓๗/๑๐๐	๐

ที่มา: สำนักงานประมงอำเภอด่านมะขามเตี้ย, พ.ศ.๒๕๖๖

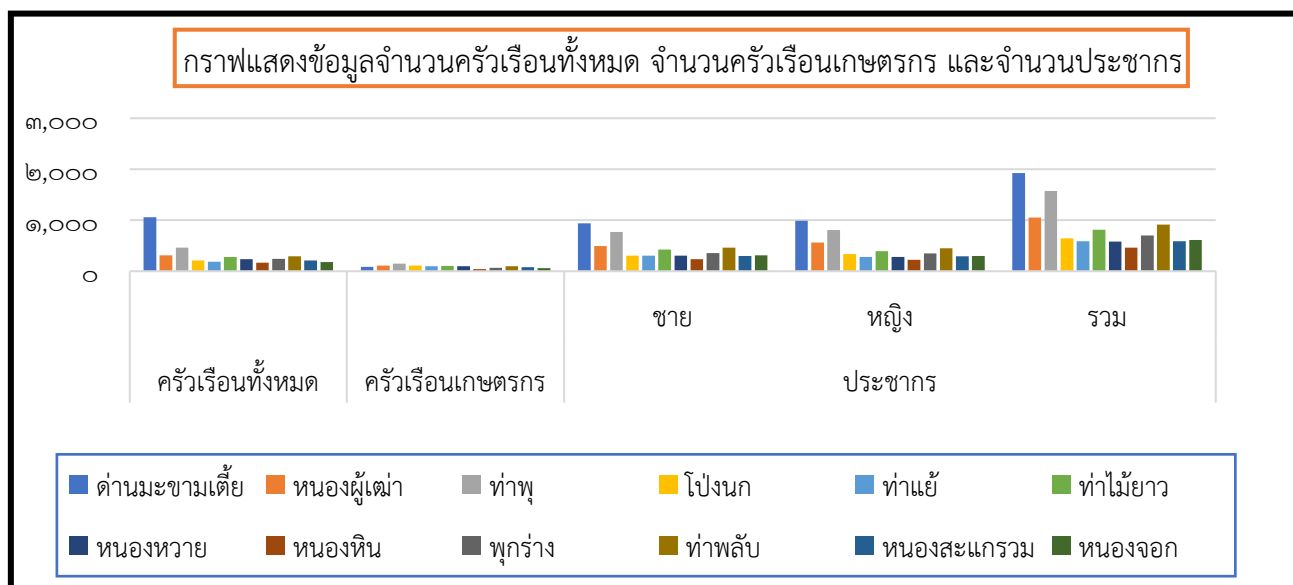
- ๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร
เกษตรกรในพื้นที่ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีรายได้ในภาคการเกษตรเฉลี่ย ๑๗๔,๗๙๔ บาทต่อครัวเรือนต่อปี และมีรายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย ๕๕,๓๒๑ บาทต่อครัวเรือนต่อปี
- ๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร
เกษตรกรในพื้นที่ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีหนี้สินในภาคการเกษตรเฉลี่ย ๑๒๘,๘๖๙ บาทต่อครัวเรือนต่อปี และมีหนี้สินนอกภาคการเกษตรเฉลี่ย ๓๙,๖๗๒ บาทต่อครัวเรือนต่อปี

ภาพที่ ๑๐ แผนภูมิแสดงข้อมูลร้อยละสินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร ตำบลด่านมะขามเตี้ย (ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

๖.๒ จำนวนครัวเรือน

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีประชากรทั้งหมด ๑๐,๔๔๖ คน จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๓,๘๓๗ ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย ๕,๑๙๒ คน หญิง ๕,๒๕๔ คน

ภาพที่ ๑๑ กราฟแสดงข้อมูลจำนวนครัวเรือนทั้งหมด จำนวนครัวเรือนเกษตรกร และจำนวนประชากร ประชากร ตำบลด่านมะขามเตี้ย

(ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

๖.๓ การศึกษา

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๘ แห่ง แยกออกเป็น

๑) โรงเรียนอนุบาล จำนวน ๑ แห่ง คือ

(๑.๑) โรงเรียนอนุบาลด่านมะขามเตี้ย

๒) โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา ๖ แห่ง คือ

(๒.๑) โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๑๐๓ (บ้านหนองผู้เฒ่า)

(๒.๒) โรงเรียนบ้านเนินไพร

(๒.๓) โรงเรียนบ้านหนองปล้อง

(๒.๔) โรงเรียนบ้านท่าแย้

(๒.๕) โรงเรียนบ้านหนองหิน

(๒.๖) โรงเรียนบ้านท่าพุ

๓) โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - แห่ง

๔) โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๘ จำนวน ๑ แห่ง คือ

(๔.๑) โรงเรียนด่านมะขามเตี้ยวิทยาคม

๖.๔ การสาธารณสุข

๑) สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข

(๑.๑) สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

(๑.๑.๑) สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

- โรงพยาบาลชุมชน ขนาด ๓๐ เตียง ๑ แห่ง

- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๑ แห่ง

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๑ แห่ง

(๑.๒) สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย

(๑.๒.๑) คลินิกแพทย์ ๓ แห่ง

(๑.๒.๒) คลินิกพยาบาล ๑ แห่ง

(๑.๒.๓) ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ๔ แห่ง

(๑.๒.๔) ร้านขายยาแผนโบราณ - แห่ง

(๑.๓) จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

(๑.๓.๑) แพทย์ จำนวน ๔ คน

(๑.๓.๒) ทันตแพทย์ จำนวน ๔ คน

(๑.๓.๓) เภสัชกร จำนวน ๔ คน

(๑.๓.๔) พยาบาล จำนวน ๔๑ คน

(๑.๓.๕) เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน ๒๐ คน

(๑.๓.๖) อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จำนวน ๑๓๐ คน

๖.๕ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีวัดในเขตพื้นที่ จำนวน ๘ แห่ง ได้แก่

- (๑) วัดขันติเมตตา (วัดหนองผู้เฒ่า) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒
- (๒) วัดพุทามัน ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓
- (๓) วัดพระธาตุโป่งนก ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔
- (๔) วัดบ้านท่าแย้เจริญธรรม ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕
- (๕) วัดหนองหัววัว ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗
- (๖) วัดหนองหิน ตั้งอยู่หมู่ที่ ๘
- (๗) วัดท่าพราษณ์บำรุง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๐
- (๘) วัดมโนธรรม (บ้านหนองสะแกรวม) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๑

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

- ประเพณีทั่วไปที่สำคัญมีดังนี้ ประเพณีวันสงกรานต์ ประเพณีแห่เทียนวันเข้าพรรษา วันออกพรรษา (ตักบาตรเทโว) ประเพณีลอยกระทง ส่วนประเพณีหรืองานบุญอื่น ๆ ได้แก่
- ประเพณีเดินขึ้นเขาสักการะพระธาตุ ณ วัดพระธาตุโป่งนก ในวันที่ ๑-๔ มีนาคม ของทุกปี
- การทำบุญประจำปีศาลเจ้า หมู่ ๑๒ บ้านหนองจอก ในเดือนเมษายนของทุกปี (เลือกวันที่ชาวบ้านสะดวก)

๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน

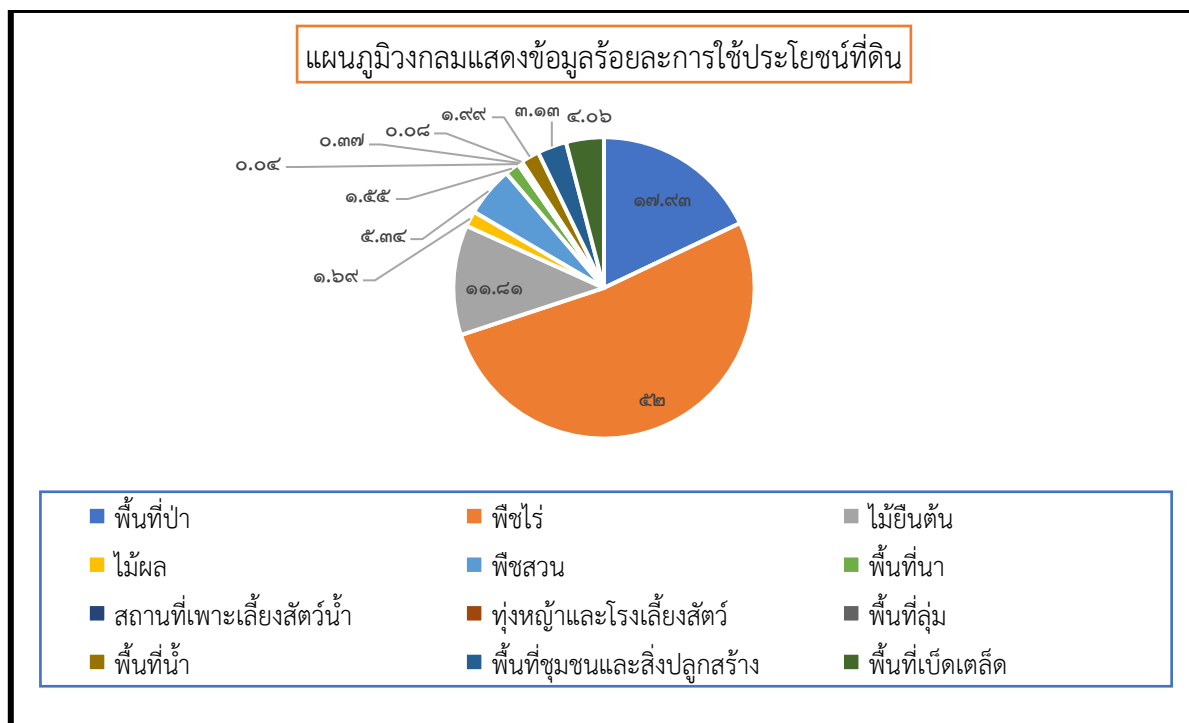
ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ พืชไร่ จำนวน ๔๗,๕๓๘ ไร่ ร้อยละ ๕๒ รองลงมาคือพื้นที่ป่า จำนวน ๑๖,๓๙๒ ไร่ ร้อยละ ๑๗.๙๓ และพื้นที่ ไม้ยืนต้น จำนวน ๑๐,๗๙๕ ไร่ ร้อยละ ๑๑.๘๑

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลด่านมะขามเตี้ย

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๑๖,๓๙๒	๑๗.๙๓
พืชไร่	๔๗,๕๓๘	๕๒.๐๐
ไม้ยืนต้น	๑๐,๗๙๕	๑๑.๘๑
ไม้ผล	๑,๕๔๖	๑.๖๙
พืชสวน	๔,๘๘๒	๕.๓๔
พื้นที่นา	๑,๔๑๘	๑.๕๕
พืชน้ำ	-	๐.๐๐
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๓๕	๐.๐๔
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๓๓๖	๐.๓๗
พื้นที่ลุ่ม	๗๕	๐.๐๘
พื้นที่น้ำ	๑,๘๑๙	๑.๙๙
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๒,๘๖๕	๓.๑๓
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๓,๗๑๖	๔.๐๖
รวม	๙๑,๕๒๐	๑๐๐

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๑๒ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลด่านมะขามเตี้ย
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๑๓ แผนภูมิวงกลมแสดงข้อมูลร้อยละการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

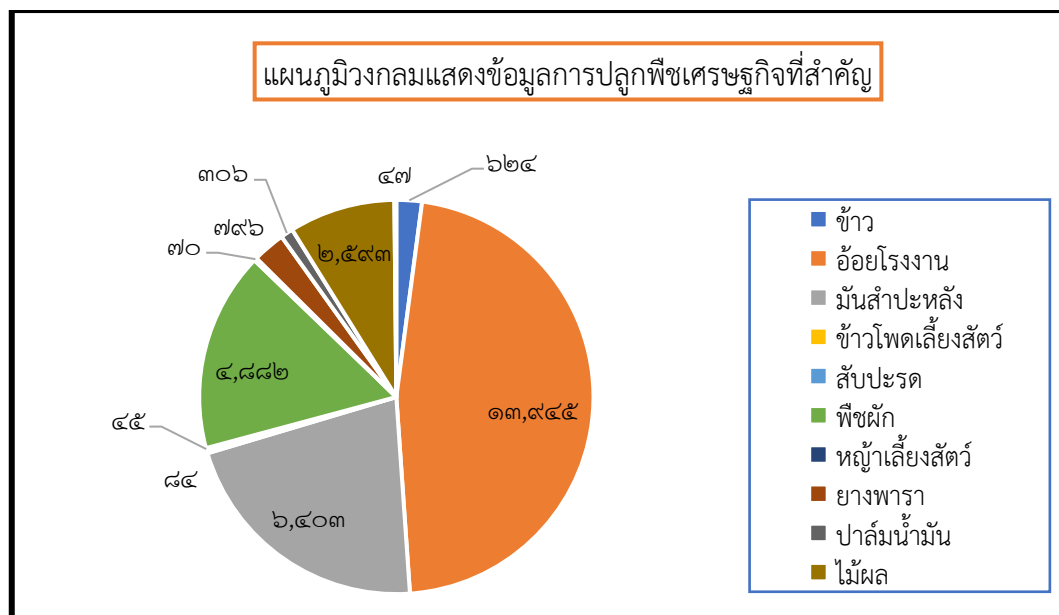
๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ อ้อยโรงงานมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด จำนวน ๑๓,๙๔๓ ไร่ รองลงมา คือ มันสำปะหลัง มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๖,๔๐๓ ไร่ และ พืชผัก มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๔,๘๘๒ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูก

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของ ตำบลด่านมะขามเตี้ย

ชื่อหมู่บ้าน	พื้นที่ ทั้งหมด (ไร่)	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) ตำบลด่านมะขามเตี้ย											รวมทั้งหมด
		ข้าว	อ้อยโรงงาน	มัน สำปะหลัง	ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	สับปะรด	พืชผัก	หญ้าเลี้ยง สัตว์	ยาง พารา	ปาล์ม น้ำมัน	ไม้ผล	ไม้ดอก ไม้ประดับ	
ด่านมะขามเตี้ย	๑๑,๖๘๖	๘๔	๑,๐๘๐	๒๔๕	๗	๐	๔๓๕	๒	๐	๐	๑๔๓	๐	๑,๙๙๖
บ้านหนองผู้เฒ่า	๙,๗๘๔	๑๙๑	๑,๓๒๓	๓๕๙	๔	๐	๔๓๖	๑๘	๐	๓	๑๗๔	๓	๒,๕๑๑
บ้านท่าพุ	๑๔,๕๖๖	๘๘	๑,๒๒๐	๗๘๙	๑๐	๓	๘๒๕	๐	๘	๒๓	๑๕๔	๐	๓,๑๒๐
บ้านโป่งนก	๖,๐๘๑	๐	๑,๕๕๒	๗๒๗	๖	๐	๓๖๓	๐	๕๑๕	๐	๑๔๒	๔๗	๓,๓๕๒
บ้านท่าแย้	๕,๔๙๘	๑๓๙	๒,๐๕๑	๔๐๙	๑๒	๐	๓๔๒	๙	๑๖	๕๙	๘๔	๒	๓,๑๒๓
บ้านท่าไม้ยาว	๗,๔๒๕	๐	๑,๖๙๘	๒๗๒	๐	๐	๖๕๔	๐	๐	๒๐	๑๒๘	๒	๒,๗๗๔
บ้านหนองหวาย	๕,๗๒๔	๙๔	๑๘๐	๘๐๐	๗	๐	๒๕๒	๔	๔	๓๘	๑๑๑	๔	๑,๔๙๔
บ้านหนองหิน	๔,๔๘๓	๓	๒๘๒	๖๗๑	๓	๐	๑๙๒	๒	๓๒	๐	๙๖	๐	๑,๒๘๑
บ้านพุกร่าง	๖,๕๐๒	๐	๖๐๐	๓๒๓	๔	๔๒	๒๗๒	๐	๒๑๖	๔๗	๑๐๗	๐	๑,๖๑๑
บ้านท่าพลับ	๘,๔๓๐	๒๕	๑,๑๑๘	๓๐๑	๒	๐	๖๘๗	๐	๕	๒๒	๑๒๓	๐	๒,๒๘๓
บ้านหนอง สระแกรวม	๕,๕๑๗	๐	๑,๔๙๒	๗๖๐	๑๐	๐	๑๗๒	๒๕	๐	๕๐	๑๓๔	๐	๒,๖๔๓
บ้านหนองจอก	๕,๗๒๔	๐	๑,๓๔๙	๗๔๗	๑๙	๐	๒๕๒	๐	๐	๔๔	๑๕๐	๐	๒,๕๖๑
		๖๒๔	๑๓,๙๔๕	๖,๔๐๓	๘๔	๔๕	๔,๘๘๒	๖๐	๗๙๖	๓๐๖	๑,๕๔๖	๕๘	๒๘,๗๔๙

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๑๔ แผนภูมิแสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบลด่านมะขามเตี้ย
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

๙ องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลรายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน ตำบลด่านมะขามเตี้ย

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	ร้านเบิ้มไก่ไทย	นายเบิ้ม พันภัย	ยำปลาช่อน, แกงป่าไก่ไทย, เป็ดอบน้ำผึ้ง	๑๖๖	๑	ด่านมะขามเตี้ย
๒	ร้านลูกเจี๊ยบ	นางสาวสาธิพร เลิศรัฐกสิกรรม	แหนมชีวภาพ	๔๒๔	๑	ด่านมะขามเตี้ย
๓	น้องภูมิ	นางสาวลัดดา เจริญฤทธิ์	ทองพับกรอบ	๑๐๒	๒	ด่านมะขามเตี้ย
๔	กลุ่มทองม้วนด่านศรีทอง	นางปรัชญา วันทอง	ทองม้วนด่านศรีทอง	๑๒๕	๒	ด่านมะขามเตี้ย
๕	Sini Soap	นางสาวชุตินณณ์ เจนสุริยะกุล	สบู่กาแฟ, สบู่ว่านตาลเดียว, สบู่ว่านหางจรเข้	๑๘/๑๘	๖	ด่านมะขามเตี้ย
๖	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรทำไม้ยาวรวมใจ	นางสาวกาญจนา ป้อมสกุล	กล้วยฉาบทำไม้ยาว, ขนมครองแครงกรอบ, ข้าวเกรียบสมุนไพร, มะม่วงหาวมะนาวโห่อบแห้ง, แหนมเห็ด	๑๙/๑	๖	ด่านมะขามเตี้ย
๗	บ้านสมุนไพร	นางสาวดารณี ป้อมสกุล	ครีมนวดผมหันฟักข้าว, ครีมบำรุงเท้าฟักข้าว, ครีมหมักผมหันฟักข้าว, ครีมอาบน้ำเมล็ดฟักข้าว, ครีมอาบน้ำเยื่อฟักข้าว, ครีมเยื่อฟักข้าวเคียวครีม, ครีมเยื่อฟักข้าวไนท์ครีม, สครับขัดผิวเยื่อฟักข้าว, สบู่เมล็ดฟักข้าว, สบู่เยื่อฟักข้าว, สบู่เยื่อฟักข้าวรังไหม, เซรั่มบำรุงผม, เซรั่มฟักข้าว, แชมพูรากฟักข้าว, โลชั่นเยื่อฟักข้าว	๑๒๕	๖	ด่านมะขามเตี้ย

๘	กรีน ทีเอ็ม ฟาร์ม	นายธเนศ เมฆนาคา	น้ำตันไผ่	๑๒๕	๖	ด้านมะขามเตี้ย
๙	ร้านส้มตำด้านมะขามเตี้ย	นางสาวธนปัทย์ สีสำลี	ส้มตำมะละกอ	๑๒๖	๖	ด้านมะขามเตี้ย
๑๐	โคเชตประดิษฐ์	นางวิลักษณ์ สีลาเลิศ	มาลัยโคเชต	๒๐๑/๑	๖	ด้านมะขามเตี้ย
๑๑	KQ Farm	นายวิบูลย์ ศรีพิศุทธิ์	แย้มมะม่วงหาวมะนาวโห่	๒๐๙/๑	๖	ด้านมะขามเตี้ย
๑๒	หม่องโอบะ เห็ดทอดร่วมสมัย	นายพชรกร สายกำพริ้ว	เห็ดทอดร่วมสมัย	๓๐๗	๖	ด้านมะขามเตี้ย
๑๓	กลุ่มอาชีพทำเครื่องเบญจรงค์ลายน้ำทอง	นายสมชาย สอนนิมิตร	โกฏิใส่ธัญเบญจรงค์,ชุดน้ำชาฮ่องเต้ลายพุ่มข้าวบิณฑ์,แก้วมาร์คจานรองฝาปิดลายจักรีใบแหลม,ชุดบูชาหน้าพระเบญจรงค์, ขามชุดเบญจรงค์ ๘ ใบ, โถจุกชั้นเบญจรงค์	๖๔/๒	๙	ด้านมะขามเตี้ย
๑๔	น้ำพริกบ้านท่าพลับ	นางสาวบุญเรือน สระทองทิวิ	น้ำพริกไข่เค็ม, น้ำพริกปลาร้าบอง, น้ำพริกตาแดง	๑๘๘	๑๐	ด้านมะขามเตี้ย
๑๕	WEST LAND กัญญพฤกษ์	นายจักรกฤษณ์ เข้มทอง	ครีมอาบน้ำสมุนไพร WEST LAND กัญญพฤกษ์, ซอสผัดอเนกประสงค์, น้ำมันสมุนไพร WEST LAND กัญญพฤกษ์, น้ำสมุนไพรใบกัญชา WEST LAND กัญญพฤกษ์, พิมเสนน้ำ WEST LAND กัญญพฤกษ์, ยาสีฟัน WEST LAND กัญญพฤกษ์, ยาหม่องสมุนไพร WEST LAND กัญญพฤกษ์, สคริป, สบู่ล้างหน้าสมุนไพร WEST LAND กัญญพฤกษ์, สมุนไพรกันยุง (สูตรเข้มข้น) WEST LAND กัญญพฤกษ์, เซรั่ม, แคมพูสระผมสมุนไพร WEST LAND กัญญพฤกษ์	๑๓๙	-	ด้านมะขามเตี้ย
๑๖	น้ำพริกบ้านท่าพลับ	นางสาวบุญเรือน สระทองทิวิ	น้ำพริกตาแดง, น้ำพริกปลาร้าบอง, น้ำพริกไข่เค็ม	๑๘๘	-	ด้านมะขามเตี้ย
๑๗	เป็นหนึ่งในน้ำสมุนไพร	นางสาวบุญเรือน สระทองทิวิ	น้ำสมุนไพร, ลูกประคบสมุนไพร	๑๘๘	-	ด้านมะขามเตี้ย
๑๘	พูลิตาเบเกอร์รี่	นางสาวจิรณญา ไชยวังราช	กะหรี่ปั๊ป, ขนมปังสังขยา,คอร์นเฟลกคาราเมลธัญพืช, คุกกี้ต้มยำ, ชิฟฟอน, เค้กฝอยทอง	๔๔๔	-	ด้านมะขามเตี้ย

(ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอด้านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์ ตำบลด้านมะขามเตี้ย

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๑๑
เครื่องดื่ม	๒
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๐
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๕
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๐
รวม	๑๘

(ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอตำบลมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ตำบลด้านมะขามเตี้ย

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหน่อไม้ฝรั่งตำบลมะขามเตี้ย	๔๕/๑	๑	ตำบลมะขามเตี้ย	๑๓๔	นายศิริพงศ์ กาหลง
วิสาหกิจชุมชนแคนนาบิส มี	๓๗๘	๑	ตำบลมะขามเตี้ย	๑๐	นายสุขุม มาเจริญรุ่งเรือง
วิสาหกิจชุมชนบ้านหนองผู้เฒ่า ตำบลมะขามเตี้ย	๖๘	๒	ตำบลมะขามเตี้ย	๘	นางสาวมะลิ ภิรมย์
วิสาหกิจชุมชนร้านค้าสวัสดิการชุมชนตำบลด้านมะขามเตี้ย	๓๕	๓	ตำบลมะขามเตี้ย	๑๐	นายสมศักดิ์ สมัยรัฐ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งเกษตรหนองขุย	๗๐	๓	ตำบลมะขามเตี้ย	๑๐	นายทรงพล เฟ่งผล
วิสาหกิจชุมชนไร่ทรีโอ เกษตรอินทรีย์ เพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืน	๒๗๐	๔	ตำบลมะขามเตี้ย	๗	นายพลพรรค สุวรรณพิมลกุล
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทำไม้ยาวร่วมใจ	๑๙/๑	๖	ตำบลมะขามเตี้ย	๗	นางสาวกาญจนา ป้อมสกุล
วิสาหกิจชุมชนทำไม้ยาวโฮมสเตย์	๑๙	๖	ตำบลมะขามเตี้ย	๙	นายวิบูลย์ ศรีพิศุทธิ์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านหนองหวาย	๓๙	๗	ตำบลมะขามเตี้ย	๑๕	นายทองใบ สัมฤทธิ์สุทธิ์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงวัวขุนหนองหวาย	๘๕/๑	๗	ตำบลมะขามเตี้ย	๑๗	นายนที นิ่มนวล
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกมันสำปะหลังบ้านพุกร่าง	๙	๙	ตำบลมะขามเตี้ย	๗	นายจิตติวัชร จันทรสุนทรพจน์

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงแพะบ้านพุกร่าง	๙	๙	ด้านมะขามเตี้ย	๗	นายฐิติวัชร จันทรสุนทรพจน์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรพัฒนา ๙๕	๙/๑	๙	ด้านมะขามเตี้ย	๑๐	นายพงษ์ทร แสนสม
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรเจริญรุ่งเรือง	๑๔๑	๙	ด้านมะขามเตี้ย	๗	นายธนู ศรีสุวรรณ
วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ด้านมะขามเตี้ย	๔๙	๑๐	ด้านมะขามเตี้ย	๘	นายธนวัฒน์ ว่องไวตระการ

ที่มา:สำนักงานเกษตรอำเภอด้านมะขามเตี้ย,พ.ศ.๒๕๖๖

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ตำบลด้านมะขามเตี้ย

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านท่าไม้ยาวร่วมใจ	๑๙/๑	๖	ด้านมะขามเตี้ย	๑๐	นางสาวกาญจนา ป้อมสกุล
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนมัธยมด้านมะขามเตี้ยวิทยาคม	-	๑	ด้านมะขามเตี้ย	๑๐	-
กลุ่มเพาะเห็ดบ้านด้านมะขามเตี้ย	๖๓/๙	๑	ด้านมะขามเตี้ย	๑๐	-

ที่มา:สำนักงานเกษตรอำเภอด้านมะขามเตี้ย,พ.ศ.๒๕๖๖

**ข้อมูลกลุ่มเกษตรและสหกรณ์ อำเภอด้านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี (ไม่มี)

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

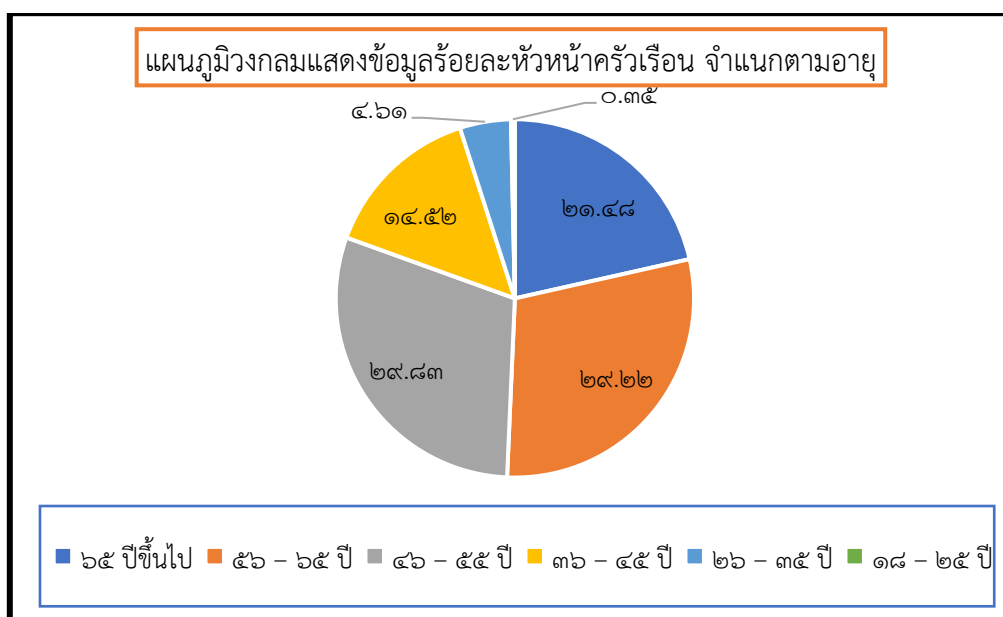
(๑) ครุฑเรือนเกษตรกร

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีครุฑเรือนเกษตรกร จำนวน ๓,๘๓๗ ครุฑเรือน โดยมีหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี จำนวน ๓๔๓ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๘๓ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๒๒ และอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๔๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลหัวหน้าครุฑเรือน จำแนกตามอายุ ตำบลด่านมะขามเตี้ย

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๒๔๗	๒๑.๔๘
๕๖ - ๖๕ ปี	๓๓๖	๒๙.๒๒
๔๖ - ๕๕ ปี	๓๔๓	๒๙.๘๓
๓๖ - ๔๕ ปี	๑๖๗	๑๔.๕๒
๒๖ - ๓๕ ปี	๕๓	๔.๖๑
๑๘ - ๒๕ ปี	๔	๐.๓๕
รวม	๑,๑๕๐	๑๐๐

(ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๑๕ แผนภูมิวงกลมแสดงข้อมูลร้อยละหัวหน้าครุฑเรือน จำแนกตามอายุ
(ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕)

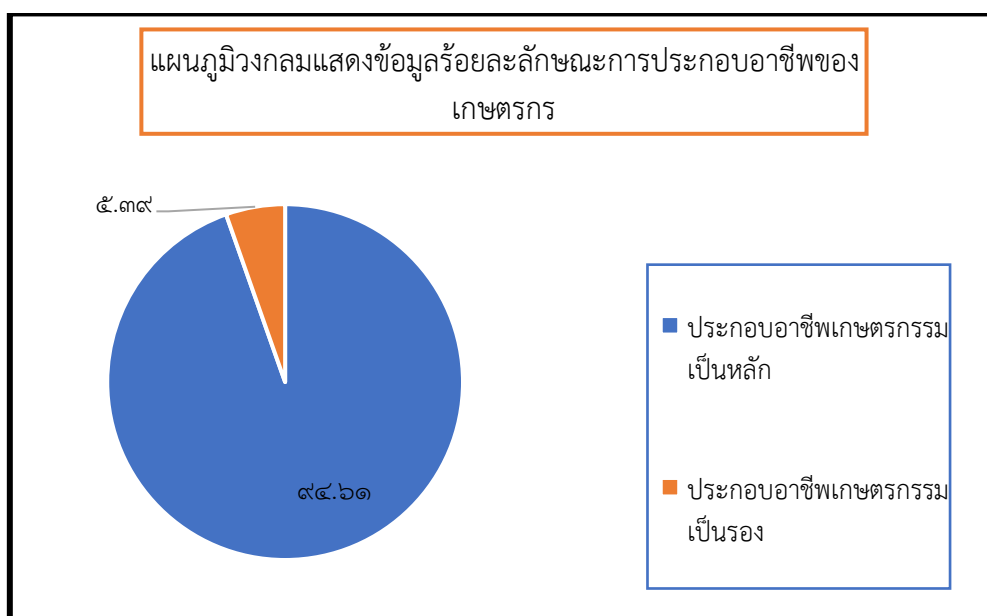
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๑,๔๘๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๖๑ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๖๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕.๓๙

ตารางที่ ๑๔ แสดงข้อมูลลักษณะการประกอบอาชีพของเกษตรกร ตำบลด่านมะขามเตี้ย

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑,๐๘๘	๙๔.๖๑
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๖๒	๕.๓๙

(ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๑๖ แผนภูมิวงกลมแสดงข้อมูลร้อยละลักษณะการประกอบอาชีพของเกษตรกร
(ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕)

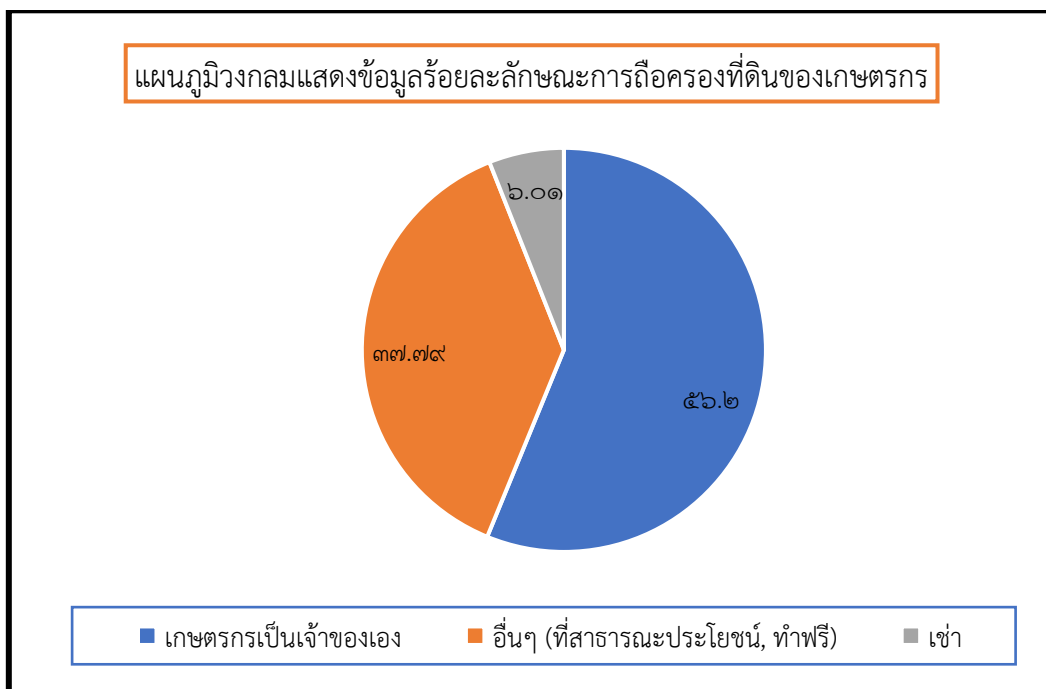
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลด่านมะขามเตี้ย ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของ จำนวน ๔๑๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๒๐ รองลงมาคืออื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๒๗๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๗๙ และเช่า จำนวน ๔๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๑ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๕ แสดงข้อมูลลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลด่านมะขามเตี้ย

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๔๑๒	๕๖.๒๐
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๔๔	๖.๐๑
เช่า	๖๖๕	๓๗.๗๙

(ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๑๗ แผนภูมิวงกลมแสดงข้อมูลร้อยละลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร
(ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕)

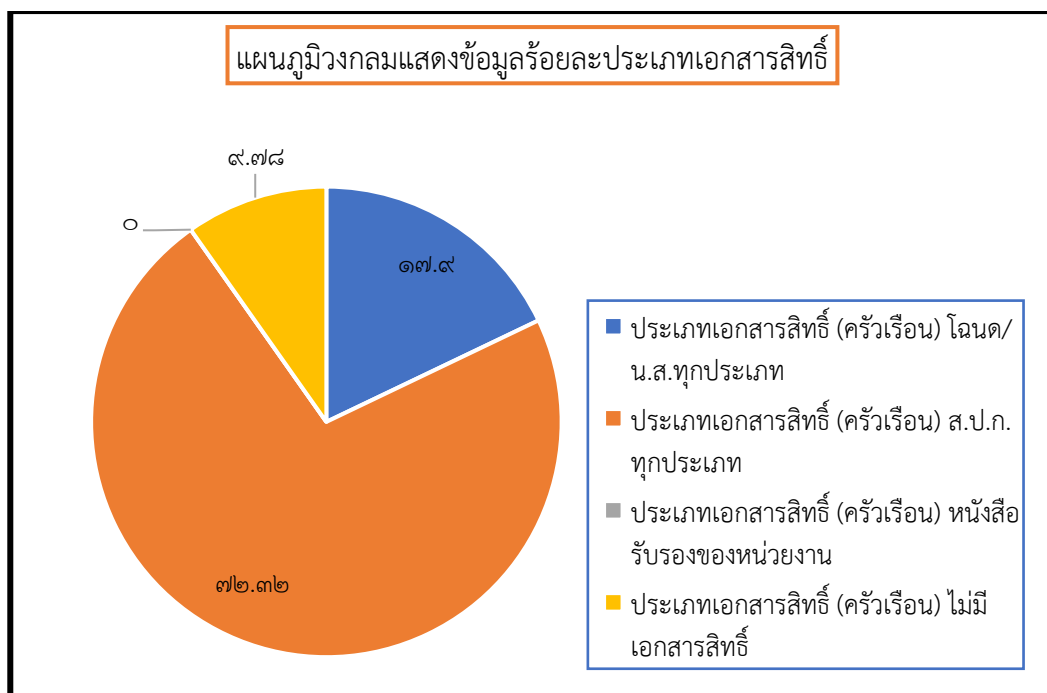
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรตำบลด่านมะขามเตี้ย มีการถือครองที่ดินแบบเอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน ๓๐๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๓๒ รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๗๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๙๐ และไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๔๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙.๗๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๖ แสดงข้อมูลลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลด่านมะขามเตี้ย

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๗๕	๓๐๓	๐	๔๑	๔๑๙

(ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๑๘ แผนภูมิวงกลมแสดงข้อมูลร้อยละประเภทเอกสารสิทธิ์
(ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๐ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๐ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๐ ราย วิสาหกิจชุมชน ๑๕ แห่ง สมาชิก ๒๖๖ ราย สหกรณ์จำนวน - แห่ง สมาชิก - ราย และกลุ่มเกษตรกร - กลุ่ม สมาชิก - ราย

ตารางที่ ๑๗ แสดงข้อมูลจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลด่านมะขามเตี้ย

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ด่านมะขามเตี้ย	๑	๑๐	๑	๑๐	๑	๑๐	๑๕	๒๖๖	๐	๐	๐	๐
รวม	๑	๑๐	๑	๑๐	๑	๑๐	๑๕	๒๖๖	๐	๐	๐	๐

(ที่มา: ระบบสารสนเทศเกษตรกรปราชญ์ กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ศูนย์ และศพก. เครือข่าย.....๑..... ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน.....๑..... ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย.....-.....ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล.....๑.....ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง.....-.....ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน.....-.....ศูนย์

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลด่านมะขามเตี้ย

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี ด้านการ พัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฎิรูป	
ด่านมะขามเตี้ย	-	๑	๑	-	๑	-	-	-	-
รวม	๐	๑	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๐

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๒ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้าน
จำนวนมากที่สุด จำนวน ๑๒ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๑๑ ราย และสหกรณ์ ๖ ราย ตามลำดับ
อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๑๙ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรตำบลด่านมะขามเตี้ย

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบุญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฎิรูปที่ดิน
ด่านมะขามเตี้ย	๑	๑	๒	๑	๑๑	๑๒	๖	๐	๓
รวม	๑	๑	๒	๑	๑๑	๑๒	๖	๐	๓

(ที่มา: ฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตร (อกษ.) และอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.), พ.ศ.๒๕๖๖)

ตารางที่ ๒๐ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรรายหมู่บ้าน ตำบลด่านมะขามเตี้ย

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อ - สกุล อาสาสมัครเกษตร	เบอร์โทรศัพท์
๑	ด่านมะขามเตี้ย	นางลำไย เชียงหลิว	๐๘๑ ๐๑๒ ๖๒๕๔
๒	บ้านหนองผู้เฒ่า	นายเรืองนนท์ เกตุพุ่ม	๐๙๘ ๔๖๓ ๐๔๒๓
๓	บ้านท่าพุ	นางอริสรา หามนตรี	๐๘๒ ๒๔๗ ๕๕๔๙
๔	บ้านโป่งนก	นายสิน กาญจนเพิ่มพูน	๐๘๙ ๕๕๑ ๔๘๑๐
๕	บ้านท่าแย้	นายบุญมี เสาวมัน	๐๖๕ ๕๓๘ ๗๔๙๙
๖	บ้านท่าไม้ยาว	นางลีนจง ต่วนเครือ	๐๘๙ ๙๑๐ ๒๗๐๔
๗	บ้านหนองหวาย	นายวิเชียร ปัสะอาด	๐๖๕ ๕๙๘ ๕๔๙๒
๘	บ้านหนองหิน	นางนริรัตน์ คำดี	๐๖๓ ๒๓๙ ๓๙๑๐
๙	บ้านพุกร่าง	นายจิตติวัชร จันทรสุนทพจน์	๐๘๙ ๒๕๘ ๗๙๘๒
๑๐	บ้านท่าพลับ	นายศิริพงศ์ กาหลง	๐๘๑ ๓๗๘ ๖๔๐๒
๑๑	บ้านหนองสะแกรวม	นายประกาศ บุษราคัมกุล	๐๙๖ ๗๑๔ ๕๙๘๗
๑๒	บ้านหนองจอก	นายปราโมทย์ จ้อยร่อย	๐๙๗ ๑๔๐ ๙๒๙๙

(ที่มา: ระบบฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตร (อกษ.) และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.), พ.ศ.๒๕๖๖)

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในตำบลด่านมะขามเตี้ย มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๓ คน

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้าน ตำบลด่านมะขามเตี้ย

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
ด่านมะขามเตี้ย	๓	นายสุพล ผู้มีจรรยา นางสาวกาญจนา ป้อมสกุล นางลีนจง ต่วนเครือ	๖๐/๑ หมู่ที่ ๑ ต.ด่านมะขามเตี้ย ๑๙/๑ หมู่ที่ ๑ ต.ด่านมะขามเตี้ย ๑๖๗ หมู่ที่ ๖ ต.ด่านมะขามเตี้ย	เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรทฤษฎีใหม่
รวม	๓			

(ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอด่านมะขามเตี้ย, พ.ศ.๒๕๖๖)

(๓) ศูนย์เครือข่าย: จำนวน ๓ ศูนย์

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลด้านมะขามเตี้ย

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบล						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชนตำบลด้าน มะขามเตี้ย	แหล่งเรียนรู้และให้บริการ ด้านการจัดการศัตรูพืช	๑๑	ด้านมะขาม เตี้ย	นายประกาศ บุษราคัมกุล	๐๘-๑๘๑๕-๒๗๒๓
๒	วิสาหกิจชุมชนกลุ่ม หน่อไม้ฝรั่ง	ผลิตหน่อไม้ฝรั่ง	๑	ด้านมะขาม เตี้ย	นายศิริพงศ์ กาหลง	๐๘-๑๓๗๘-๖๔๐๒
๓	ศูนย์เรียนรู้โครงการ อันเนื่องมาจาก พระราชดำริบ้านท่า ไม้ยาว	เศรษฐกิจพอเพียง	๖	ด้านมะขาม เตี้ย	นายศิวัชร ป้อม สกุล	๐๙-๒๓๖๕-๓๐๓๓

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอตำบลมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๑๙ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

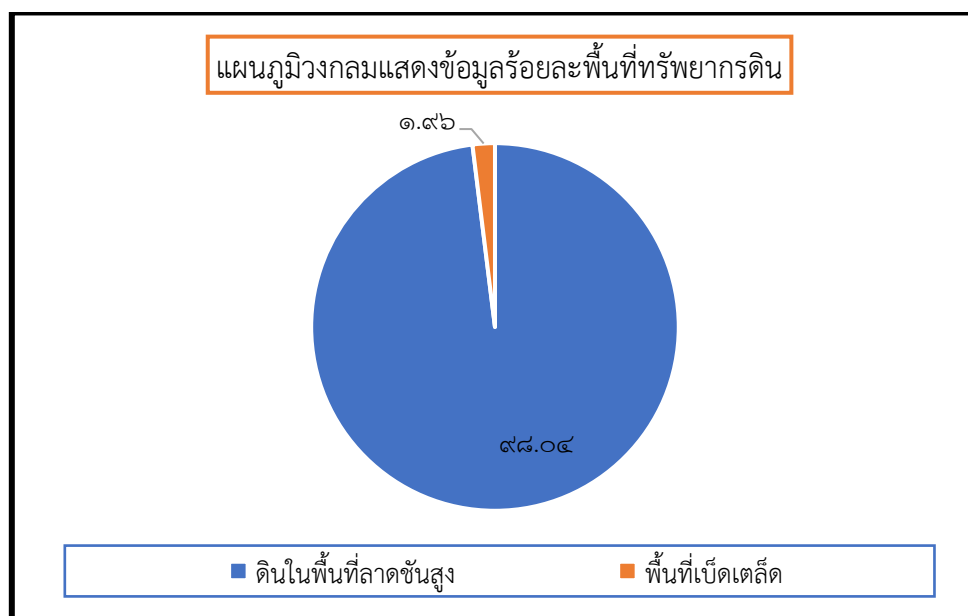
๑) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่อำเภอตำบลมะขามเตี้ย มีทรัพยากรดินทั้งหมด ๙๗,๖๖๐.๙๘ ไร่ โดยแบ่งเป็นดิน
ใน ดินในพื้นที่ลาดชันสูง ๘๘,๒๕๖.๗๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๓๗ ดินในพื้นที่ราบลุ่ม ๖,๖๔๔.๒๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๘๐ และพื้นที่เบ็ดเตล็ด ๑,๕๕๘.๐๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๐ และกลุ่มชุดดินผสม ๑,๒๐๐.๒๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๓

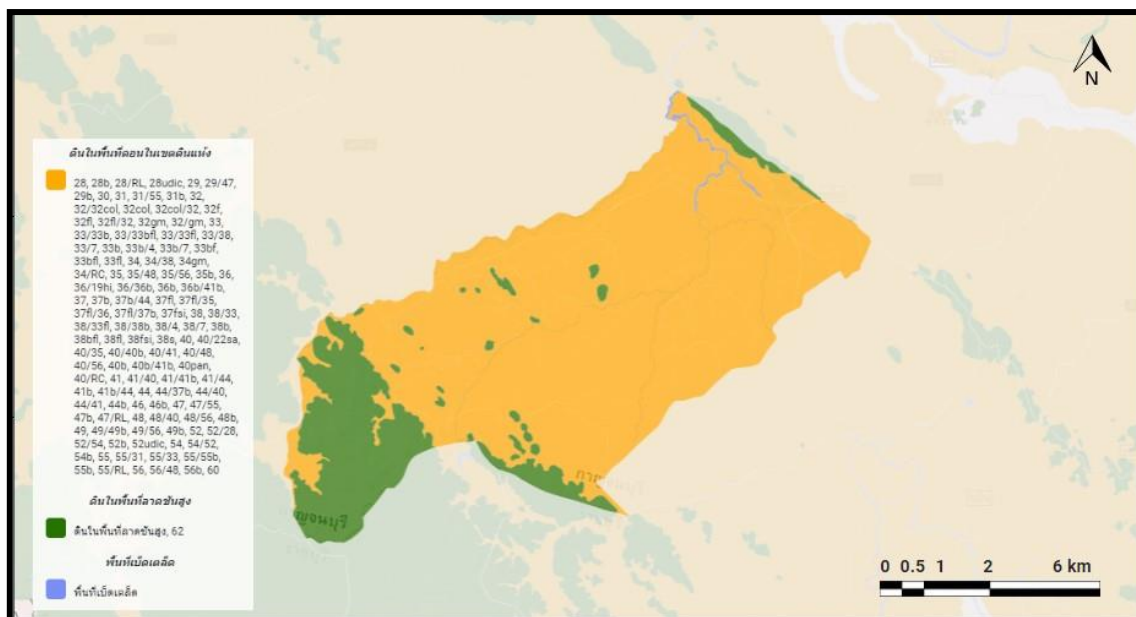
ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลทรัพยากรดิน ตำบลด่านมะขามเตี้ย

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๑๖,๓๗๒.๕๐	๙๘.๐๔
ดินในพื้นที่ตอนในเขตดินแห้ง	๐	๐
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๓๒๖.๗๑	๑.๙๖
กลุ่มชุดดินผสม	๐	๐
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๐	๐

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒๐ แผนภูมิวงกลมแสดงข้อมูลร้อยละพื้นที่ทรัพยากรดิน
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๖)

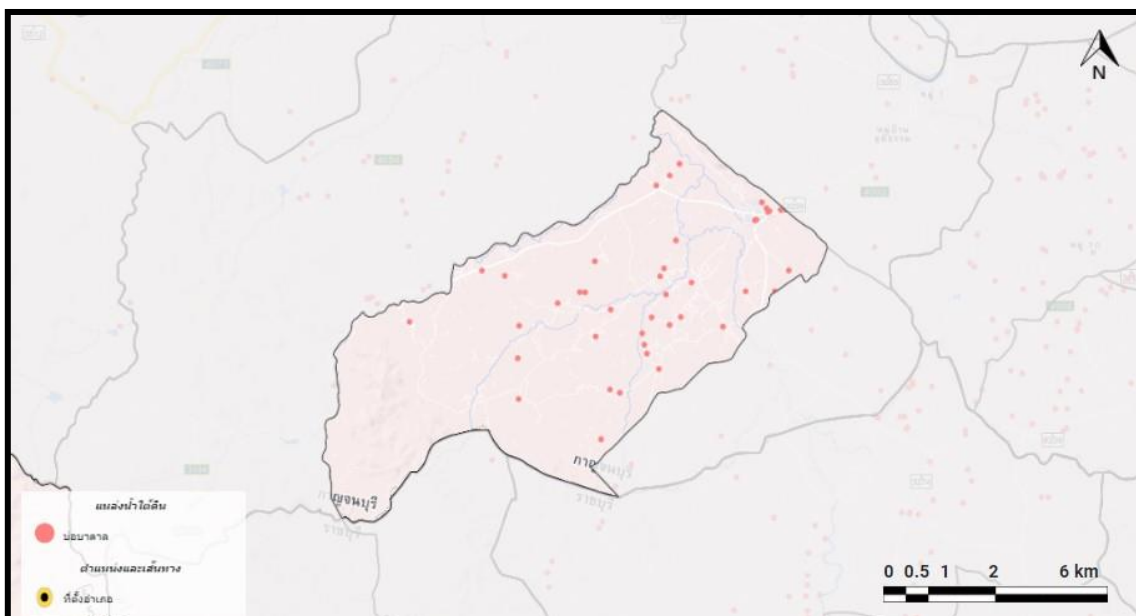

ภาพที่ ๒๑ แผนที่แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลนมะขามเตี้ย
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๖)

๒) ทรัพยากรน้ำ

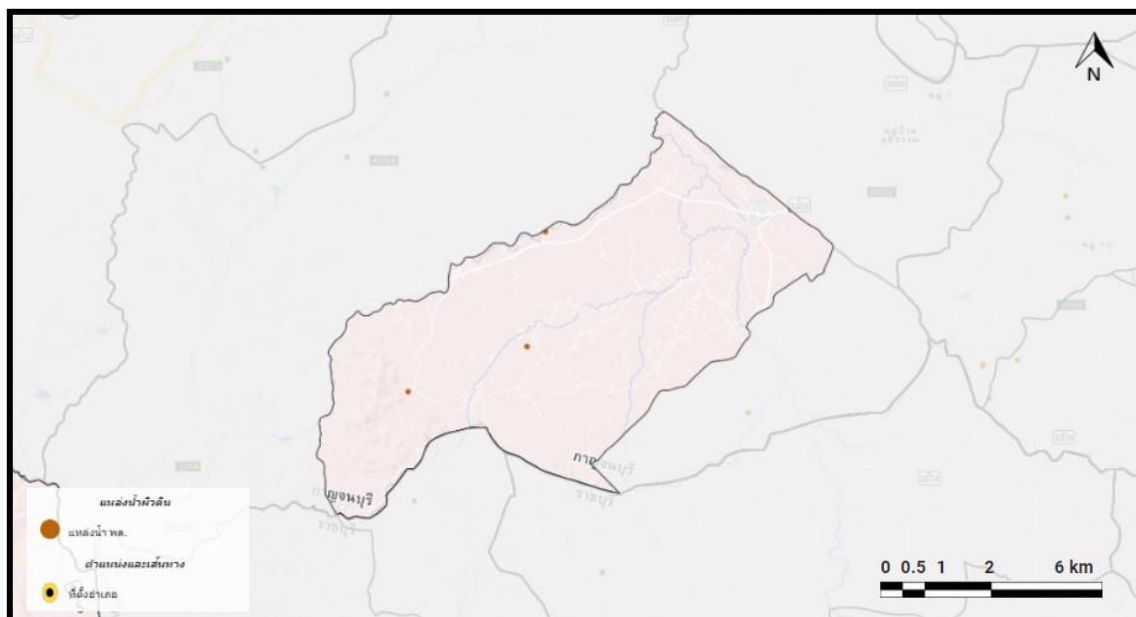
ตำบลนมะขามเตี้ย เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๓๐% ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาล รวมทั้งสิ้น ๘๒ บ่อ

ภาพที่ ๒๒ แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน
(ที่มา: กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, พ.ศ.๒๕๕๘)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๓ แห่ง และ แหล่งน้ำจากสำนักงานปฎิรูปที่ดิน จำนวน ๑ แห่ง

ภาพที่ ๒๓ แผนที่แสดงแหล่งน้ำผิวดิน
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๕)

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่คำว่า ไม่มี)
-ไม่มี

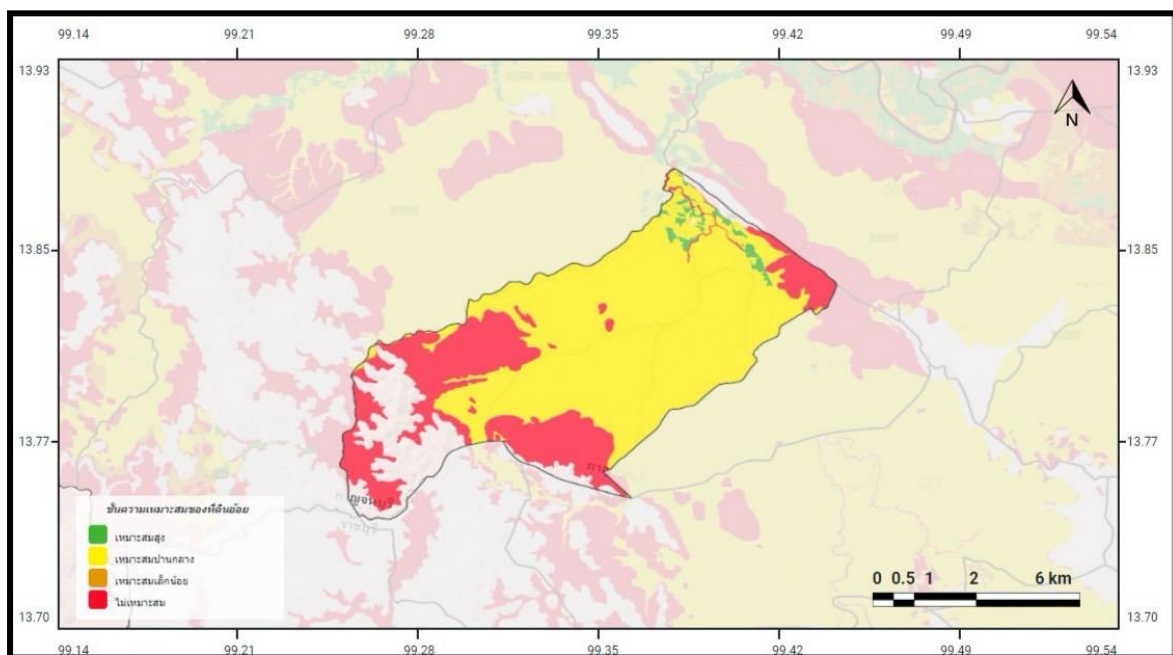
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้า อ้อยโรงงาน

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ทั้งหมดจำนวน ๘๐,๗๓๖.๙๒ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่เหมาะสมสูง ๑,๔๓๒.๕๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๗๗ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๕๕,๔๖๙.๒๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๗ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๓,๘๓๕.๒๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๕๒
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒๔ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อยโรงงาน
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๖)

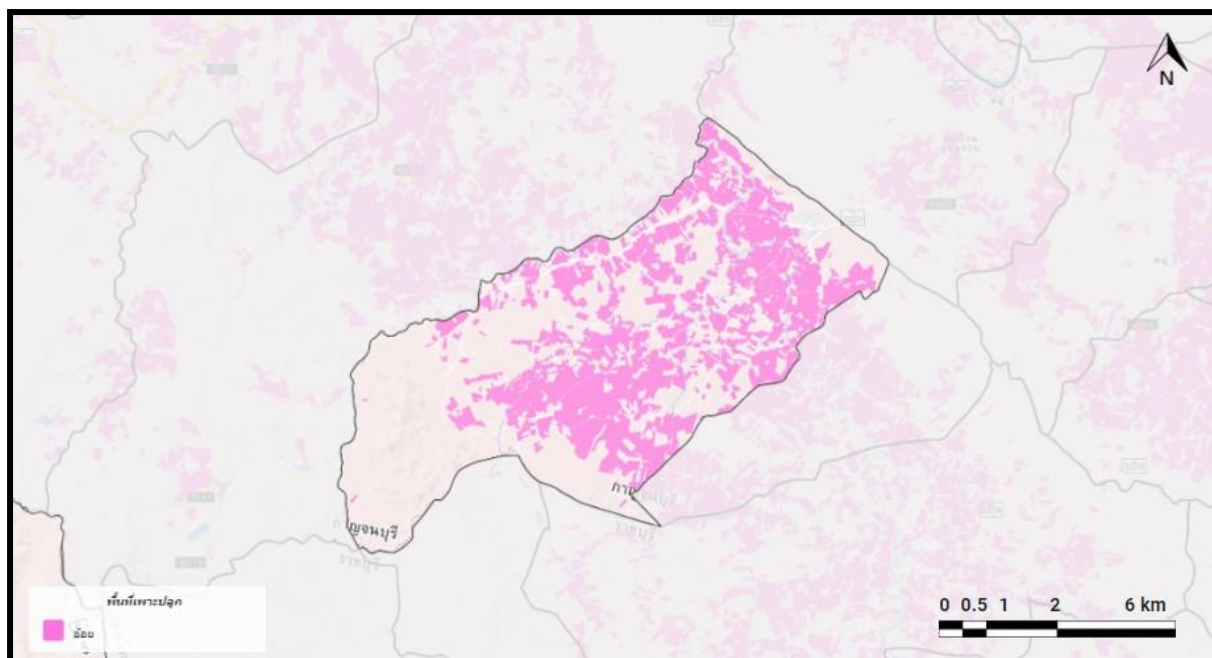
(๒) พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน จำนวน ๑๓,๙๔๕ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๕ จำนวน ๒,๐๕๑ ไร่ รองลงมาคือ หมู่ที่ ๖ จำนวน ๑,๖๙๘ ไร่ และหมู่ที่ ๔ จำนวน ๑,๕๕๒ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๔ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานตำบลด่านมะขามเตี้ย

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	พื้นที่ปลูก (ไร่)
๑	ด่านมะขามเตี้ย	๑,๐๘๐
๒	บ้านหนองผู้เฒ่า	๑,๓๒๓
๓	บ้านท่าพุ	๑,๒๒๐
๔	บ้านโป่งนก	๑,๕๕๒
๕	บ้านท่าแย้	๒,๐๕๑
๖	บ้านท่าไม้ยาว	๑,๖๙๘
๗	บ้านหนองหวาย	๑๘๐
๘	บ้านหนองหิน	๒๘๒
๙	บ้านพุกร่าง	๖๐๐
๑๐	บ้านท่าพลับ	๑,๑๑๘
๑๑	บ้านหนองสะแกรวม	๑,๔๙๒
๑๒	บ้านหนองจอก	๑,๓๔๙

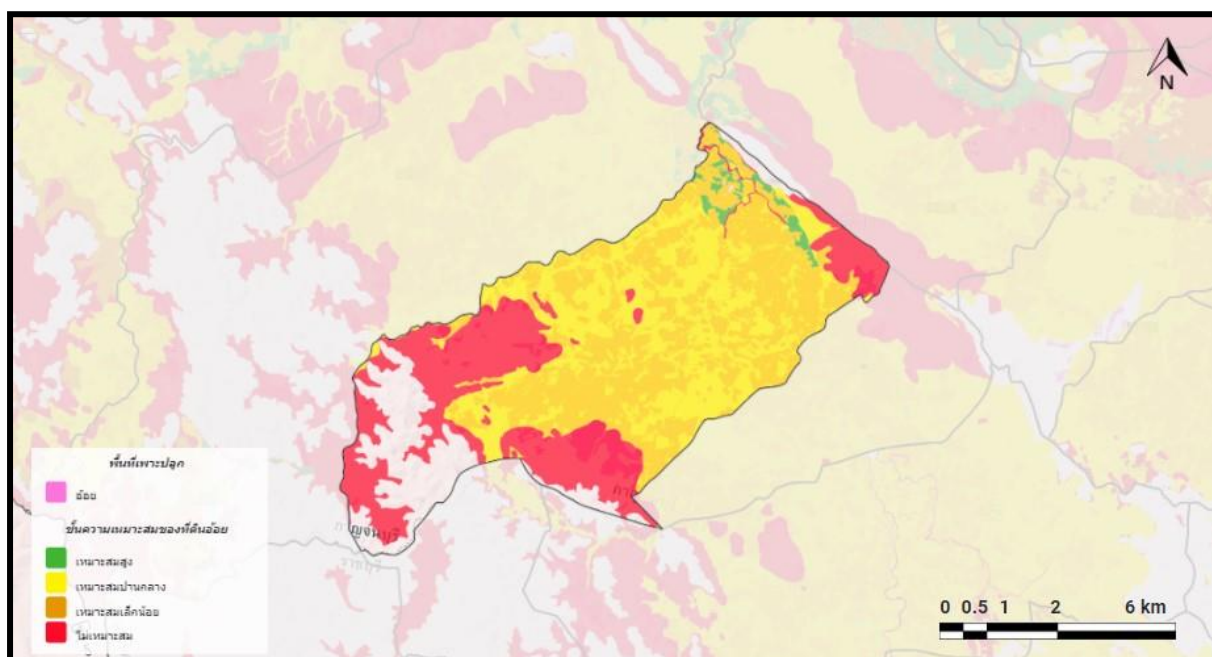
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒๕ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูก อ้อยโรงงาน (พื้นที่ปลูกจริง)
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

(๓) พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๘๐,๗๓๖.๙๒ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑,๔๓๒.๕๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๗๗ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๕๕,๔๙๖.๒๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๗๑ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๓,๘๐๘.๒๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๕๒

ภาพที่ ๒๖ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๖)

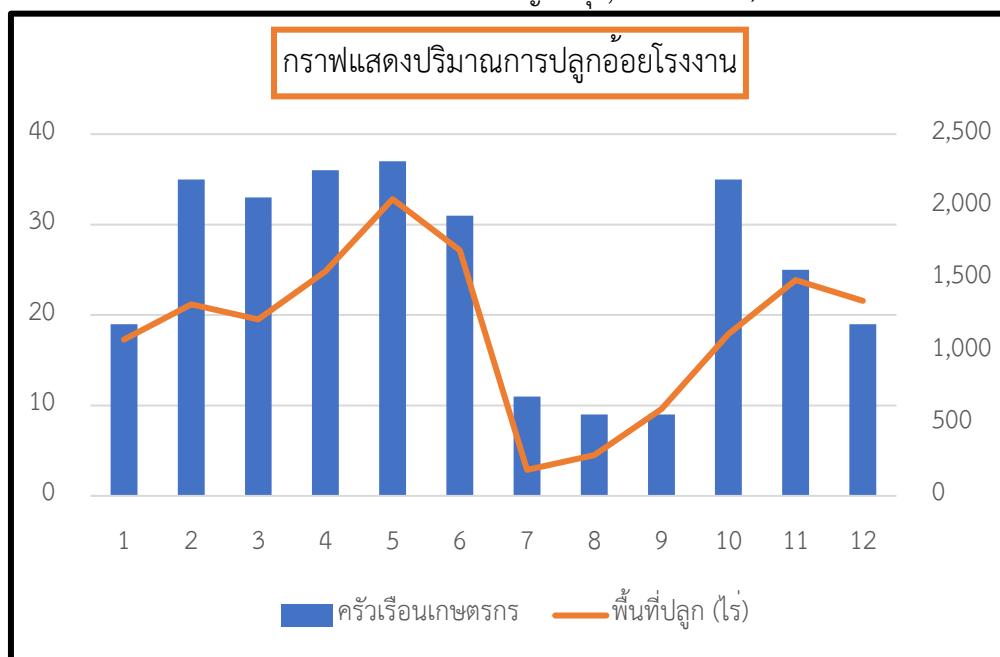
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีพื้นที่การปลูกอ้อยโรงงาน จำนวน ๑๓,๙๔๕ ไร่ ๒๙๙ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๕ จำนวน ๒,๐๕๑ ไร่ ๓๗ ครัวเรือน รองลงมาคือหมู่ที่ ๖ จำนวน ๑,๖๙๘ ไร่ ๓๑ ครัวเรือน และหมู่ที่ ๔ จำนวน ๑,๕๕๒ ไร่ ๓๖ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลปริมาณการปลูกอ้อยโรงงาน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	ด่านมะขามเตี้ย	๑๙	๑,๐๘๐	๑,๐๘๐	๙,๗๒๐	๙
๒	บ้านหนองผู้เฒ่า	๓๕	๑,๓๒๓	๑,๓๒๓	๑๑,๙๐๗	๙
๓	บ้านท่าพุ	๓๓	๑,๒๒๐	๑,๒๒๐	๑๐,๙๘๐	๙
๔	บ้านโป่งนก	๓๖	๑,๕๕๒	๑,๕๕๒	๑๓,๙๖๘	๙
๕	บ้านท่าแย้	๓๗	๒,๐๕๑	๒,๐๕๑	๑๘,๔๕๙	๙
๖	บ้านท่าไม้ยาว	๓๑	๑,๖๙๘	๑,๖๙๘	๑๕,๒๘๒	๙
๗	บ้านหนองหวาย	๑๑	๑๘๐	๑๘๐	๑,๖๒๐	๙
๘	บ้านหนองหิน	๙	๒๘๒	๒๘๒	๒,๕๓๘	๙
๙	บ้านพุกร่าง	๙	๖๐๐	๖๐๐	๕,๔๐๐	๙
๑๐	บ้านท่าพลับ	๓๕	๑,๑๑๘	๑,๑๑๘	๑๐,๐๖๒	๙
๑๑	บ้านหนองสระแถม	๒๕	๑,๔๙๒	๑,๔๙๒	๑๓,๔๒๘	๙
๑๒	บ้านหนองจอก	๑๙	๑,๓๔๙	๑,๓๔๙	๑๒,๑๔๑	๙
รวม		๒๙๙	๑๓,๙๔๕	๑๓,๙๔๕	๑๒๕,๕๐๕	๙

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒๗ กราฟแสดงปริมาณการปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลด่านมะขามเตี้ย
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(๑) การใช้พันธุ์ดี เกษตรกรในพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้พันธุ์ขอนแก่น ๓

(๒) การเตรียมดิน ส่วนใหญ่มีการเตรียมดินโดย ไถตะ ไถแปร ไถซักร่องคู่

(๓) การปลูก ส่วนใหญ่มีการปลูกอ้อยโดยใช้เครื่องจักรปลูก และใช้ล้าอ้อยวางคู่

(๔) ระบบการให้น้ำ ส่วนใหญ่อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก และมีการให้น้ำโดยการวาง

สายน้ำหยด

(๕) การดูแลรักษา มีการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชก่อนงอกควบคู่ไปพร้อมกับการใช้

สารเคมีกำจัดวัชพืชหลังงอก

(๖) การใส่ปุ๋ย ใช้แรงงานคนใส่ปุ๋ยเคมี จำนวน ๓ ครั้ง โดยครั้งแรกมีการใช้เครื่องจักรในการใส่ปุ๋ยเคมีครั้งแรกพร้อมกับการปลูก ครั้งที่ ๒ เมื่ออ้อยอายุ ๑ เดือนครึ่ง และครั้งที่ ๓ อ้อยอายุเดือน ๓ - ๔ เดือน

(๗) การเก็บเกี่ยว จะใช้แรงงานคนในการตัดล้าอ้อย และใช้รถคืบในการขนย้ายขึ้น

รถบรรทุก

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว มีการไถกลบใบอ้อยและตออ้อย พร้อมทั้งมีการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ ตลอดจนการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชในอ้อยตอ ส่วนอ้อยใหม่จะมีการไถพรวนดินตากทิ้งไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์ ก่อนทำการปลูกใหม่

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู เกษตรกรมีการใช้สารเคมีป้องกันโรคและแมลงศัตรู และการใช้สารชีวภัณฑ์ควบคู่กัน

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลด่านมะขามเตี้ย มีการปลูกอ้อยโรงงาน ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
อ้อยโรงงาน			←	△	→							→
	←▽		→									→

สัญลักษณ์

↔ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

↔ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒๘ ปฏิทินแสดงการเพาะปลูกอ้อยโรงงานในตำบลด่านมะขามเตี้ย
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีต้นทุนการผลิตอ้อยโรงงาน ในพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตอ้อยโรงงานปลูกใหม่ เป็นเงิน ๑๓,๖๗๐ บาท และต้นทุนการผลิตอ้อยโรงงานตอ เป็นเงิน ๙,๔๒๐ บาท

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลต้นทุนการผลิตอ้อยโรงงาน ปี ๒๕๖๖/๖๗ ตำบลด่านมะขามเตี้ย

รายการ (ตัวอย่าง)	นอกเขต ชลประทาน		หมายเหตุ	
ไถตะ	๕๐๐	๐	เฉลี่ยผลผลิตอ้อยปลูกใหม่นอกเขตชลประทาน	๑๒ ต้นต่อไร่
ไถแปร	๔๐๐	๐	เฉลี่ยผลผลิตอ้อยตอนนอกเขตชลประทาน	๙ ต้นต่อไร่
ไถยกร่อง (กรัมเบอร์)	๓๐๐	๓๐๐	เฉลี่ยราคาที่ ซี.ซี.เอส	๑๐.๐
พันธุ์อ้อย	๑,๘๐๐	๐	เฉลี่ยราคาต้นละ (บาท)	๘๐๐ บาท
ปลูก (รถปลูก)	๘๐๐	๐		
ยาคุมวัชพืช (๒ ครั้ง)	๔๕๐	๙๐๐		
กลบร่อง	๓๐๐	๐		
ดายหญ้า	๕๐๐	๕๐๐		
ปุ๋ย ๘๐ กก./ไร่ (๒ ครั้ง)	๑,๙๒๐	๑,๙๒๐		
ค่าแรงใส่ปุ๋ย	๓๐๐	๓๐๐		
ให้น้ำ ๘ ครั้ง/ปี	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐		
เก็บเกี่ยวต้นละ ๑๒๐ บาท	๑,๔๔๐	๑,๐๘๐		
คืบ ต้นละ ๖๐	๗๒๐	๕๔๐		
บรรทุกต้นละ ๑๒๐ บาท	๑,๔๔๐	๑,๐๘๐		
ค่าบริการ	๓๐๐	๓๐๐		
ค่าเช่า	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐		
รวม	๑๓,๖๗๐	๙,๔๒๐	ราคาปัจจัยการผลิตอาจเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับแต่ละท้องถิ่น	

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของตำบล)

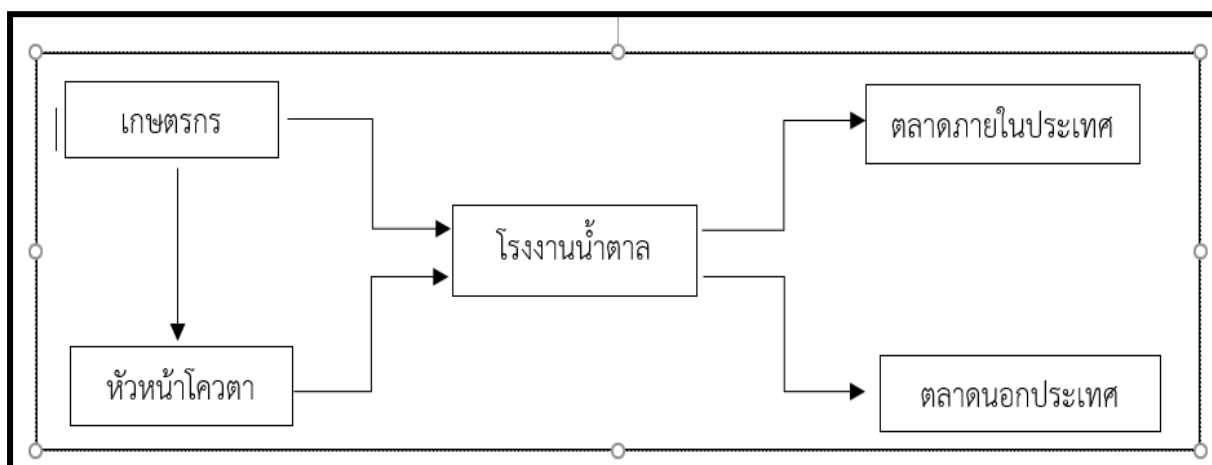
นายณราธิป อนันตสุข หัวหน้าสำนักงานสหพันธ์ชาวไร่อ้อยแห่งประเทศไทยเปิดเผยว่า ขณะนี้ยังคงต้องติดตามปริมาณฝนที่เหลือในช่วงท้ายฤดูฝนช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม ๒๕๖๖ ว่าจะมีมากน้อยเพียงใดซึ่งหากยังคงมีต่ำและแล้งต่อเนื่อง จะส่งผลกระทบต่อผลผลิตอ้อยที่จะเข้าสู่ฤดูเก็บปี ๒๕๖๖/๖๗ ในช่วงปลายปีนี้ให้ลดต่ำลงอีก จากเดิมที่เคยประเมินไว้เบื้องต้น ๗๐-๗๕ ล้านตัน เนื่องจากภัยแล้งปีนี้ได้เริ่มกระทบตั้งแต่ตออ้อยและการปลูกอ้อยใหม่ไปแล้วก่อนหน้านี้

สำหรับปริมาณอ้อยปี ๒๕๖๖/๖๗ มีแนวโน้มลดลงจากปีก่อน แต่หากเทียบในแง่ราคาอ้อยขึ้นตันแล้วยังค่อนข้างอยู่ในเกณฑ์ที่สูง โดยมีแนวโน้มจะอยู่ระดับเฉลี่ย ๑,๓๐๐ บาท/ตัน (ความหวาน ๑๐ ซี.ซี.เอส.) เนื่องจากสถานการณ์ราคาน้ำตาลทรายตลาดโลกที่ยังคงเคลื่อนไหวในเกณฑ์สูงเฉลี่ย ๒๔-๒๕ เซนต์/ปอนด์ เหตุจากอินเดียจะห้ามส่งออก แต่ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น รวมถึงการตัดอ้อยสดภาพรวมชาวไร่มิได้ทำกำไรมากเท่าที่ควร โดยนโยบายส่งเสริมการลดอ้อยไฟไหม้เพื่อลด PM๒.๕ ตามระเบียบเดิมกำหนดให้

มีอ้อยไฟไหม้เป็นศูนย์ในฤดูการผลิตปี ๒๕๖๖/๖๗ ยอมรับว่าไม่ง่าย จากความไม่ชัดเจนการสนับสนุนเงินตัดอ้อยสดยังไม่มี ทำให้ชาวไร่ขาดแรงจูงใจ

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิธีตลาดที่เกิดขึ้นในตำบล)

เกษตรกรผู้ปลูกอ้อยโรงงานในพื้นที่ตำบลด่านมะขามเตี้ย ส่วนใหญ่ตัดอ้อยเข้าสู่โรงงานผ่านหัวหน้าโควตา ซึ่งหัวหน้าโควตาจะเป็นเกษตรกรรายใหญ่ที่มีแรงงาน เครื่องมืออุปกรณ์ และการขนส่งเป็นของตนเอง จะมีเกษตรกรบางรายที่ตัดอ้อยเข้าสู่โรงงานเอง โดยส่วนใหญ่จะตัดอ้อยส่งให้โรงงานในอำเภอใกล้เคียง เช่น อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอด่านมะขามเตี้ย และอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ก่อนจะถูกรับไปแปรรูปส่งไปตลาดภายในประเทศ และตลาดต่างประเทศ

ภาพที่ ๒๙ แสดงวิธีการตลาดอ้อยโรงงาน ตำบลด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลด่านมะขามเตี้ย ยังไม่มีแหล่งรับซื้อผลผลิต/โรงงานแปรรูปภายในพื้นที่ ซึ่งผลผลิตส่วนใหญ่ขนส่งจำหน่ายให้แก่โรงงานในพื้นที่ใกล้เคียง

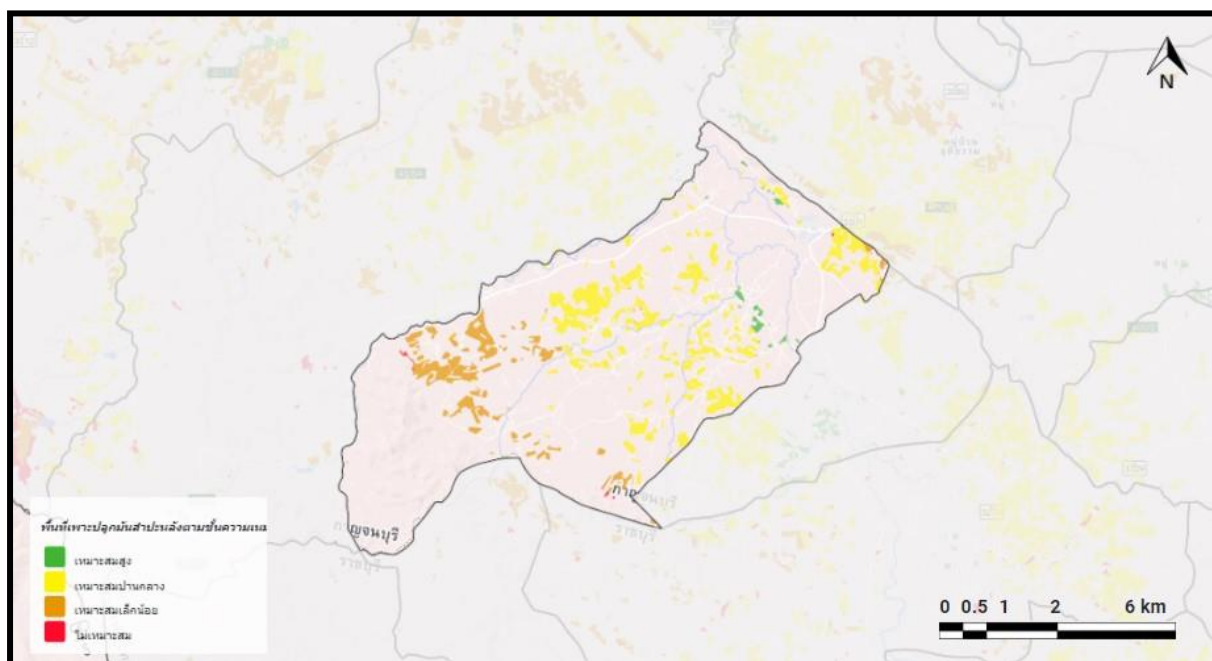
๑.๔.๒ ชนิดสินค้าน้ำมันสำปะหลัง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง ทั้งหมด จำนวน ๑๐,๓๓๗.๖๒ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๓๑๑.๖๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๒ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๖,๘๕๗.๓๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๓๓ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๓,๐๘๒.๖๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๘๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๘๕.๙๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๓

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๕)

ภาพที่ ๓๑ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๕)

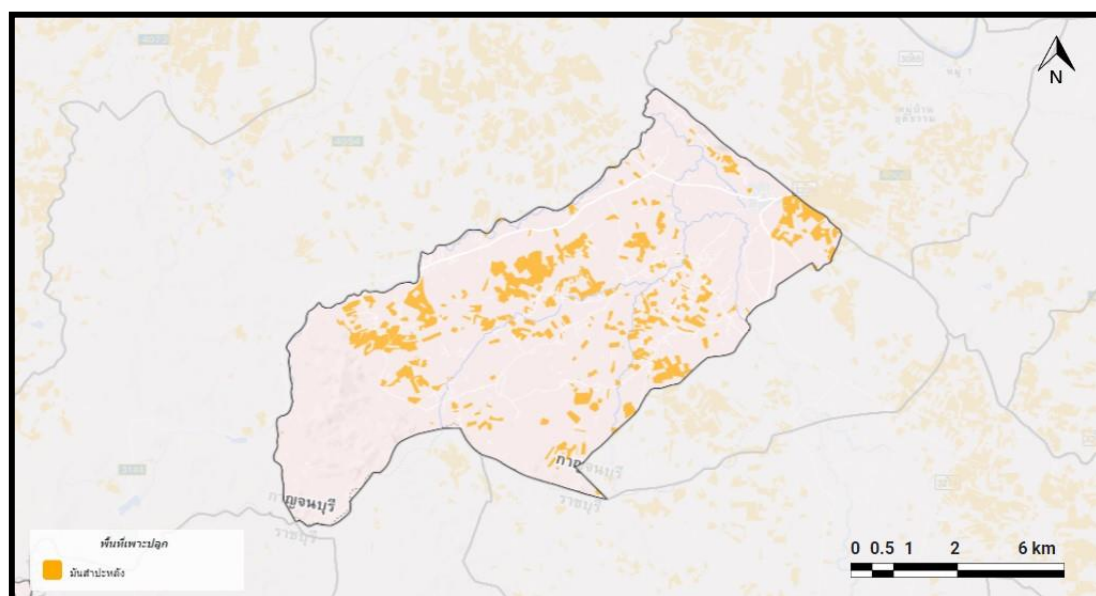
(๒) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๖,๔๐๓ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๗ จำนวน ๘๐๐ ไร่ รองลงมาคือ หมู่ที่ ๓ จำนวน ๗๘๙ ไร่ และหมู่ที่ ๑๑ จำนวน ๗๖๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๘ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตำบลด่านมะขามเตี้ย

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	พื้นที่ปลูก (ไร่)
๑	ด่านมะขามเตี้ย	๒๔๕
๒	บ้านหนองผู้เฒ่า	๓๕๙
๓	บ้านท่าพุ	๗๘๙
๔	บ้านโป่งนก	๗๒๗
๕	บ้านท่าแย้	๔๐๙
๖	บ้านท่าไม้ยาว	๒๗๒
๗	บ้านหนองหวาย	๘๐๐
๘	บ้านหนองหิน	๖๗๑
๙	บ้านพุกร่าง	๓๒๓
๑๐	บ้านท่าพลับ	๓๐๑
๑๑	บ้านหนองสะแกรวม	๗๖๐
๑๒	บ้านหนองจอก	๗๔๗
รวม		๖,๔๐๓

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

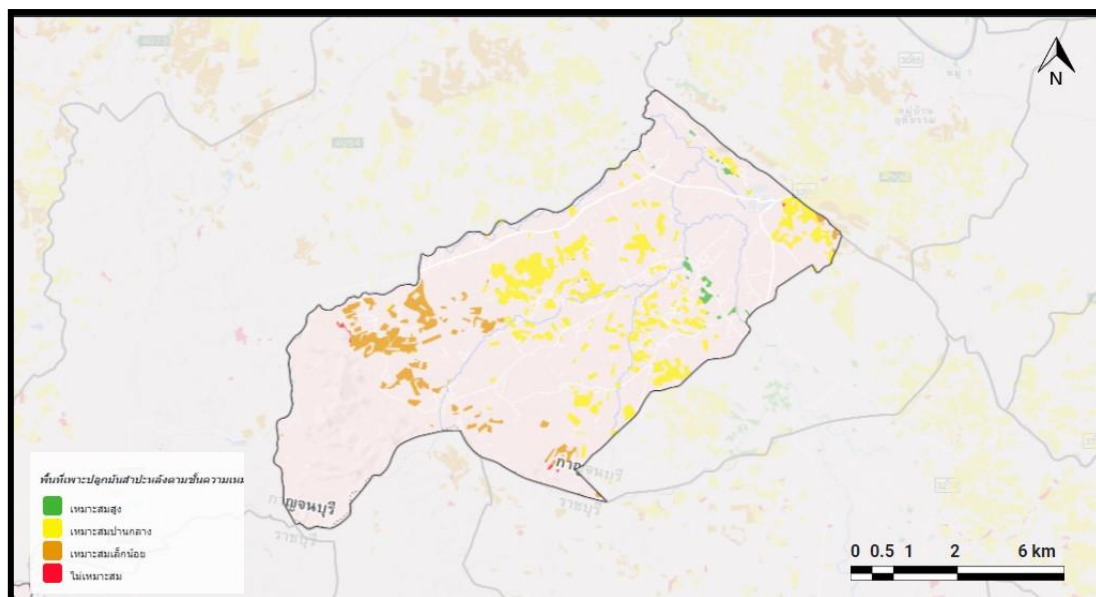
ภาพที่ ๓๒ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง)

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย, พ.ศ.๒๕๖๖)

(๓) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความ

เหมาะสม จำนวน ๑๐,๓๓๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๓๑๑.๖๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๑ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๖,๘๕๗.๓๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๓๓ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๓,๐๘๒.๖๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๘๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๘๕.๙๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๓

ภาพที่ ๓๓ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย, พ.ศ.๒๕๖๖)

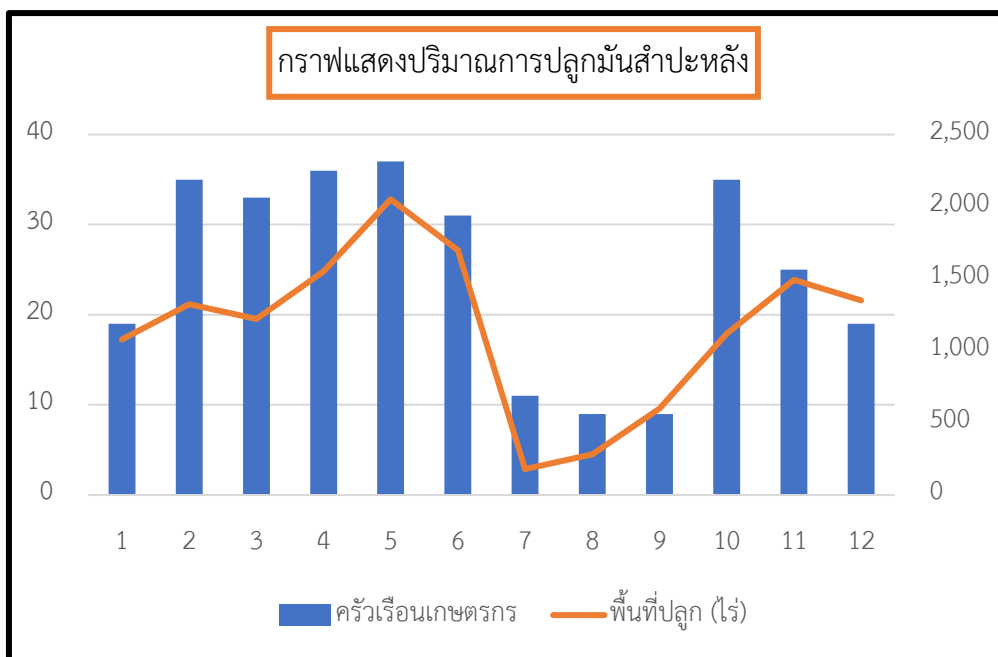
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีพื้นที่การปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๖,๔๐๓ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๗ จำนวน ๘๐๐ ไร่ ๕๖ ครัวเรือน รองลงมาคือหมู่ที่ ๓ จำนวน ๗๘๙ ไร่ ๔๐ ครัวเรือน และหมู่ที่ ๑๑ จำนวน ๗๖๐ ไร่ ๕๓ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๙ แสดงข้อมูลปริมาณการผลิตมันสำปะหลัง

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	ด่านมะขามเตี้ย	๑๕	๒๔๕	๒๔๕	๗๑๕.๔	๒.๙๒
๒	บ้านหนองผู้เฒ่า	๒๘	๓๕๙	๓๕๙	๑๐๗๗	๓
๓	บ้านท่าพุ	๓๖	๗๘๙	๗๘๙	๒๕๓๒.๑๔	๓.๒๖
๔	บ้านโป่งนก	๔๔	๗๒๗	๗๒๗	๒๓๔๘.๒๑	๓.๒๓
๕	บ้านท่าแย้	๒๘	๔๐๙	๔๐๙	๑๒๒๗	๓
๖	บ้านท่าไม้ยาว	๑๓	๒๗๒	๒๗๒	๘๕๙.๕๒	๓.๑๖
๗	บ้านหนองหวาย	๖๑	๘๐๐	๘๐๐	๒๕๗๖	๓.๒๒
๘	บ้านหนองหิน	๓๒	๖๗๑	๖๗๑	๑๙๔๕.๙	๒.๙
๙	บ้านพุกร่าง	๒๐	๓๒๓	๓๒๓	๙๒๐.๕๕	๒.๘๕
๑๐	บ้านท่าพลับ	๑๘	๓๐๑	๓๐๑	๙๒๑.๐๖	๓.๐๖
๑๑	บ้านหนองสะแกรวม	๔๗	๗๖๐	๗๖๐	๒๓๑๐.๔	๓.๐๔
๑๒	บ้านหนองจอก	๔๕	๗๔๗	๗๔๗	๒๒๔๑	๓
รวม		๓๘๗	๖,๔๐๓	๖,๔๐๓	๑๙๗๑๔.๑๘	๓.๐๕

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย, พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๓๔ กราฟแสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง ตำบลด่านมะขามเตี้ย
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย, พ.ศ.๒๕๖๖)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(๑) การใช้พันธุ์ดี

มันสำปะหลังที่เกษตรกรปลูกส่วนใหญ่ใช้พันธุ์ เกษตรศาสตร์ ๕๐, ระยะเวลา ๕, ระยะ ๗๒, หัวยบ ๖๐ และมันสำปะหลังพันธุ์ ๘๘ วิธีการคัดเลือกท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง คือ ปราศจากโรค, ปราศจากแมลง, อายุ ๑๒ เดือนขึ้นไป และไม่มีบาดแผลที่บริเวณท่อนพันธุ์

(๒) การเตรียมดิน

๗ วันก่อนเริ่มทำการปลูก การเตรียมดินจะทำการโรยซีวีวผสมซีไคที่ผ่านการตากแดดแล้วลงแปลงเพาะปลูก ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นแทนการใส่ปุ๋ยรองพื้นก่อนการปลูก

(๓) การปลูก

ส่วนใหญ่จะมีการปลูกในช่วงต้นฤดูฝน ปลูกเป็นแถวแนวตรง เพื่อสะดวกในการบำรุงรักษาและกำจัดวัชพืช และปักท่อนพันธุ์ให้ตั้งตรงลึกในดิน

(๔) ระบบการให้น้ำ

ส่วนใหญ่อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก และมีการให้น้ำโดยการวางสายน้ำหยด

(๕) การดูแลรักษา

กำจัดวัชพืช ครั้งที่ ๑ ประมาณ ๓๐-๔๕ วัน หลังการปลูก โดยใช้รถไถเล็กเดินตาม หรือ จานพรวนกำจัดวัชพืช ติดท้ายรถแทรกเตอร์ จากนั้นใช้จอบกำจัดวัชพืชส่วนที่เหลือ กำจัดวัชพืช ครั้งที่ ๒ ประมาณ ๖๐-๗๐ วัน หลังการปลูก โดยปฏิบัติเช่นเดียวกันกับครั้งแรก

(๖) การใส่ปุ๋ย

ใช้แรงงานคนใส่ปุ๋ยเคมี จำนวน ๒ ครั้ง ใส่ปุ๋ย ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๒๕-๕๐

กก./ไร่

(๗) การเก็บเกี่ยว

ทำการเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังในช่วงอายุที่เหมาะสม คือ ประมาณ ๑๐-๑๒ เดือน พร้อมทั้ง วางแผนการเตรียมท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง เพื่อการปลูกในคราวต่อไปส่วนของต้นมันสำปะหลังที่ไม่ใช้ เช่น ใบ กิ่ง ก้าน หรือ ลำต้น ควรสับทิ้งไว้ในแปลง เพื่อให้เป็นปุ๋ยพืชสดในดินต่อไป

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

เมื่อมีการเก็บเกี่ยวแล้วจะมีการนำเข้าลานมันแล้วส่งโรงงานเลย

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

เกษตรกรมีการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูทั้งแบบใช้สารเคมีและแบบ

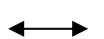
วิธีผสมผสาน

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลด่านมะขามเตี้ย มีการปลูกมันสำปะหลัง ดังนี้

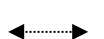
ชื่อสินค้า	ม.ค.		ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มันสำปะหลัง	←					△						←	→
					▽							←	→
	←											←	→

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๕ ปฏิทินแสดงการเพาะปลูกมันสำปะหลังในตำบลด่านมะขามเตี้ย
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง เป็นเงิน ๙,๖๐๐ บาท

ตารางที่ ๓๐ แสดงข้อมูลต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๖ ตำบลด่านมะขามเตี้ย

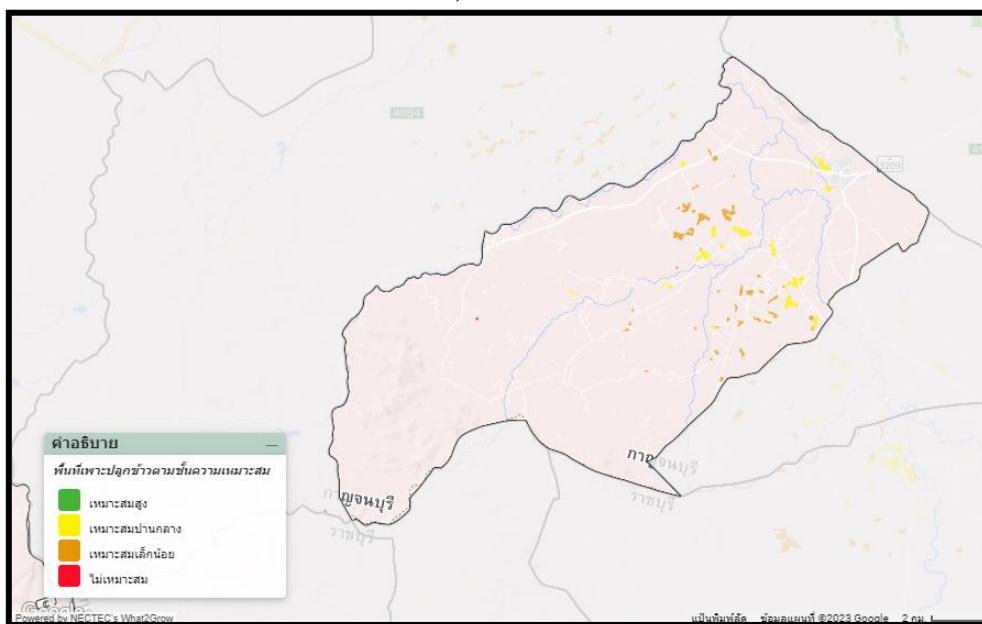
รายการ	บาท
ค่าไถจักรร่อน	๙๐๐
ค่าปลูก	๓๕๐
ค่าท่อนพันธุ์	๔๐๐
ค่าฉีดยาคุมหญ้า	๒๕๐
ค่ายาฆ่าหญ้า	๔๕๐
ค่าปุ๋ย + ค่าน้ำหมัก	๑,๒๐๐
ค่าจ้างรถชุด	๔๐๐
ค่าถอนมัน	๕๐๐
ค่ารถบรรทุก	๓,๕๐๐
ค่าแรงงานตนเอง	๕๐๐
รวม	๘,๔๕๐

๑.๔.๓ ชนิดสินค้าข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน ๑,๑๕๑.๙๓ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๕๘๗.๑๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๙๗ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๕๕๙.๗๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๕๙ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๔.๙๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๓ (ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๓๘ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๖)

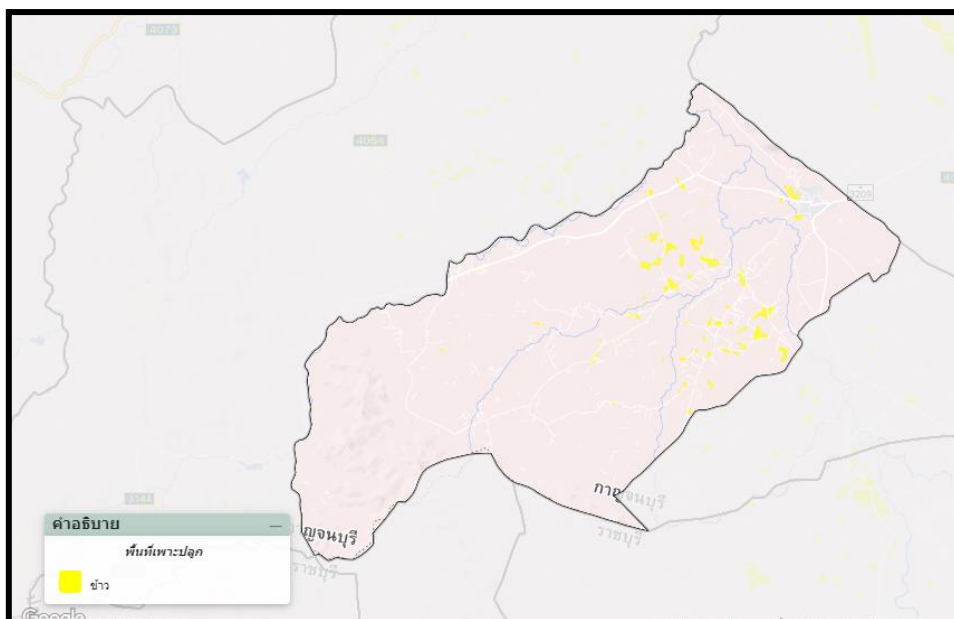
(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๖๒๔ ไร่ โดยปลูกมากที่สุด คือ หมู่ที่ ๒ จำนวน ๑๙๑ ไร่ รองลงมาคือ หมู่ที่ ๕ จำนวน ๑๓๙ ไร่ และหมู่ที่ ๗ จำนวน ๙๔ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลด่านมะขามเตี้ย

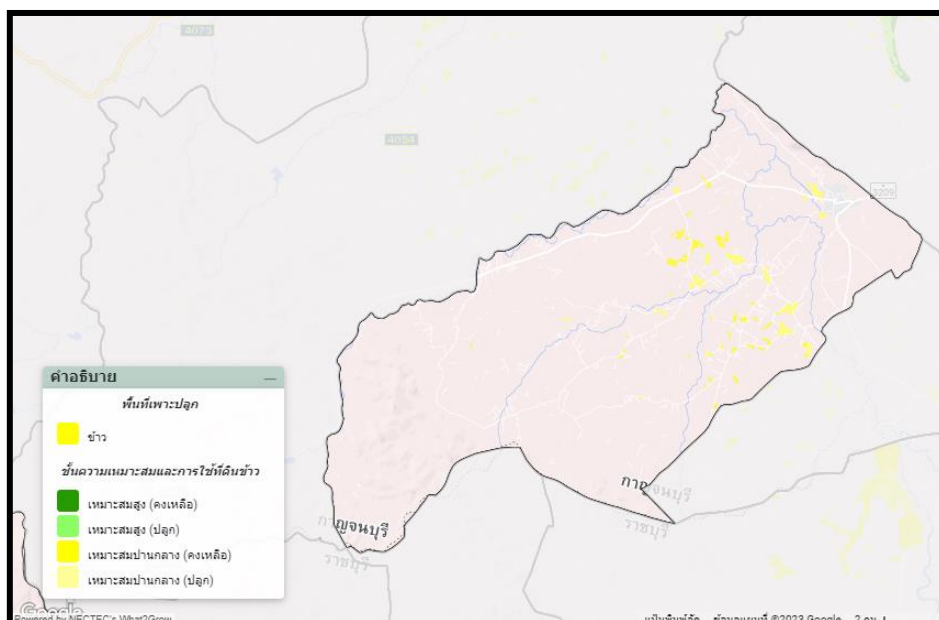
หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	พื้นที่ปลูก (ไร่)
๑	ด่านมะขามเตี้ย	๘๔
๒	บ้านหนองผู้เฒ่า	๑๙๑
๓	บ้านท่าพุ	๘๘
๕	บ้านท่าแย้	๑๓๙
๗	บ้านหนองหวาย	๙๔
๘	บ้านหนองหิน	๓
๑๐	บ้านท่าพลับ	๒๕
รวม		๖๒๔

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๓๙ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง)
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๖)

(๓) พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม
ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม
จำนวน ๕๘๗.๑๙ ไร่ เป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๕๘๗.๑๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ภาพที่ ๔๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๖๒๔ ไร่ ๖๙ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๒ จำนวน ๑๙๑ ไร่ ๑๙ ครัวเรือน รองลงมาคือหมู่ที่ ๕ จำนวน ๑๓๙ ไร่ ๑๘ ครัวเรือน และหมู่ที่ ๗ จำนวน ๙๔ ไร่ ๑๕ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๒ แสดงข้อมูลปริมาณการปลูกข้าว

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
๑	ด่านมะขามเตี้ย	๖	๘๔	๘๔	๖๕.๐๑๖	๗๗๔
๒	บ้านหนองผู้เฒ่า	๑๙	๑๙๑	๑๙๑	๑๔๘.๙๘	๗๘๐
๓	บ้านท่าพุ	๖	๘๘	๘๘	๖๓.๘	๗๒๕
๕	บ้านท่าแย้	๑๘	๑๓๙	๑๓๙	๑๐๔.๘๐๖	๗๕๔
๗	บ้านหนองหวาย	๑๕	๙๔	๙๔	๗๒.๘๕	๗๗๕
๘	บ้านหนองหิน	๒	๓	๓	๒.๑๖	๗๒๐
๑๐	บ้านท่าพลับ	๓	๒๕	๒๕	๑๘.๑๒๕	๗๒๕
รวม		๖๙	๖๒๔	๖๒๔	๕๖๘	๗๕๐

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๔๑ กราฟแสดงปริมาณการปลูกข้าว

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, ๒๕๖๖)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี

(๒) การเตรียมดิน

การเตรียมดินใช้วิธีการเตรียมดินสำหรับปลูกข้าวทั่วไป โดยมีการไถตะไถแปร และคราด ควรเว้นระยะเวลาเพื่อให้เมล็ดข้าวที่ร่วงหล่นอยู่ในนาจากฤดูก่อน และวัชพืชงอกก่อนแล้วจึงไถแปรและคราด

(๓) การปลูก

เป็นการปลูกข้าวด้วยการหว่านเมล็ดพันธุ์ลงไปแปลงนาโดยตรง ซึ่งได้มีการไถเตรียมดินเอาไว้แล้ว การหว่านแบบนี้นิยมใช้ในพื้นที่มีคันนาเป็นแปลงและมีน้ำขังประมาณ ๓ - ๕ เซนติเมตร

(๔) ระบบการให้น้ำ

น้ำในนาหลังจากปลูกข้าวแล้ว ควรควบคุมระดับน้ำให้อยู่ประมาณ ๕ เซนติเมตร เพราะน้ำในระดับนี้ เพียงพอต่อความต้องการของต้นข้าว เพื่อคุมวัชพืชไม่ให้งอกมาแย่งปุ๋ย และยังสามารถละลายปุ๋ยที่เข้มข้นให้เจือจาง กระจายได้พอเหมาะไปทั่วแปลง แต่หากน้ำมีมากเกินไปจะทำให้ปุ๋ยเจือจาง ระบายไปกับน้ำเมื่อถูกแสงแดด

(๕) การดูแลรักษา

วัชพืชในนามีหลายชนิด แต่ละชนิดต่างก็พยายามจะแย่งอาหารหรือปุ๋ยจากต้นข้าว เพราะฉะนั้น ชาวนาจะต้องกำจัดวัชพืชให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ การปราบวัชพืชทำได้โดยวิธีการใช้มือถอน หรือใช้ยาฆ่าวัชพืชก็ได้ ยาที่ใช้ก็มีทั้งรูปที่เป็นน้ำเหลว หรือเป็นเม็ดหว่าน ลงไปในนาได้โดยตรง

(๖) การใส่ปุ๋ย

ธาตุอาหารที่ต้นข้าวต้องการปุ๋ยมาก ได้แก่ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม เพราะ ฉะนั้น ปุ๋ยข้าวจะต้องมีธาตุเหล่านี้จำนวนมาก การใส่ ปุ๋ยควรแบ่งออกเป็น ๒ ครั้ง คือ ครั้งแรก ก่อนหว่าน ซึ่งเรียกว่า ปุ๋ยรองพื้น และครั้งที่ ๒ ก่อนออกรวง ซึ่งเรียกว่า ปุ๋ยแต่งหน้า ให้ใส่ปุ๋ยยูเรีย ๑๐ กิโลกรัมต่อไร่

(๗) การเก็บเกี่ยว

การเก็บเกี่ยวข้าวอยู่ในช่วงหลังจากข้าวออกดอกประมาณ ๓๐ วัน หรือเมื่อต้นข้าวมีอายุประมาณ ๙๐ วัน โดยสังเกตจากเมล็ดในรวงข้าวส่วนใหญ่เปลี่ยนเป็นสีฟาง ส่วนใหญ่ใช้เครื่องจักรในการเก็บเกี่ยวผลผลิต

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว มีการเผาตอซังและการไถกลบ

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู เกษตรกรมีการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูทั้งแบบใช้สารเคมีและแบบวิธีผสมผสาน

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลด่านมะขามเตี้ย มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว	←-----→					←-----		△		→-----		
										←-----→		▽

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๔๒ ปฏิทินแสดงการเพาะปลูกข้าวในตำบลด่านมะขามเตี้ย

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

๕) ต้นทุนการผลิต ตำบลด่านมะขามเตี้ย มีต้นทุนการผลิตข้าว ในพื้นนอกเขตชลประทานมีต้นทุน เป็นเงิน ๔,๓๗๕ บาท

ตารางที่ ๓๓ แสดงข้อมูลต้นทุนการผลิตข้าว ปี๒๕๖๕/๖๖ ตำบลด่านมะขามเตี้ย

รายการ	บาท
ค่าเตรียมดิน	๕๐๐
ค่าพันธุ์ข้าว	๓๗๕
ค่าปุ๋ย + ค่าสารเคมี + ค่ายากำจัดวัชพืช	๑,๕๐๐
ค่าแรงงาน	๔๐๐
ค่าเกี่ยวข้าว	๔๐๐
ค่าขนส่ง	๕๐๐
ค่าเช่า	๗๐๐
รวม	๔,๓๗๕

ผลผลิตเฉลี่ย ๗๕๐ กก./ไร่ ราคาผลผลิต กก.ละ ๙ บาท

เป็นเงิน ๖,๗๕๐ บาท หักต้นทุน ๔,๓๗๕ บาท

กำไร ๒,๓๗๕ บาท/ไร่

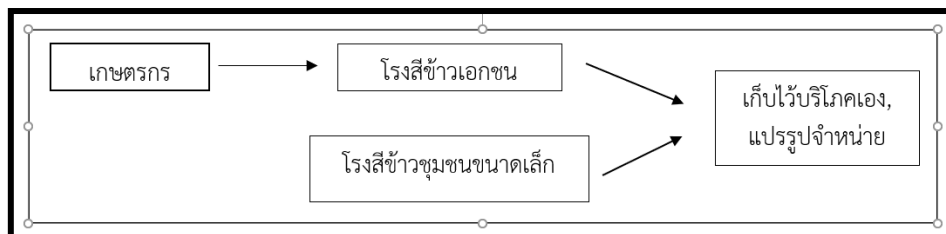
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของตำบล)

ตำบลด่านมะขามเตี้ยสามารถทำการเพาะปลูกข้าวได้ตลอดทั้งปีในบางพื้นที่ซึ่งเกษตรกรผู้ปลูกข้าวส่วนใหญ่ปลูกข้าวพันธุ์หอมปทุม, กข.๗๙ และข้าวดอกมะลิ๑๕ เมื่อมีการเก็บเกี่ยวแล้วจะส่งต่อไปยังโรงสีเอกชนเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้ถูกกดราคา แต่จะมีเกษตรกรบางส่วนที่ส่งไปยังโรงสีภายในชุมชน แต่ทั้งนี้ก็ยังพบว่าผลผลิตข้าวลดลงเนื่องจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น การขาดความรู้ในการจัดการศัตรูพืช การจัดการดินที่ถูกต้อง สภาพอากาศที่แปรปรวน และราคาที่ผันผวนไม่แน่นอน

(๑) วิธีการตลาด

เกษตรกรส่วนใหญ่จะนำผลผลิตไปสีที่โรงสีข้าวเอกชน และโรงสีชุมชนขนาดเล็กของตนเอง ก่อนนำไปแปรรูปจำหน่าย หรือเก็บไว้บริโภคเอง

ภาพที่ ๔๓ แสดงวิธีการตลาดข้าว ตำบลด่านมะขามเตี้ย อำเภอด่านมะขามเตี้ย
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, ๒๕๖๖)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี มีเพียงโรงสีขนาดเล็กตามชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่จะนำเข้าโรงสีเอกชนในอำเภอใกล้เคียง

ภาพที่ ๔๔ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว ตำบลด่านมะขามเตี้ย
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๓๔ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางแก้ไข	หมู่บ้านเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร ๑. ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	- สระน้ำตื้นเขิน/แหล่งกักเก็บน้ำไม่เพียงพอต่อความต้องการ	- ขุดลอกสระ/สร้างฝายกักเก็บน้ำ/บ่อบาดาล เพื่อใช้ในการเกษตร	ทุกหมู่บ้าน	เร่งด่วนมาก
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด ๑. ต้นทุนการผลิตสูง ๒. ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ๓. ราคาผลผลิตต่ำ	- ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรมีราคาสูงขึ้น - ขาดการปรับปรุงบำรุงดิน/ใช้ปุ๋ยเคมีต่อเนื่องเป็นเวลานาน - เกษตรกรขายผลผลิตได้ในราคาต่ำ	- ส่งเสริมการจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล/รายกลุ่ม (IFPP) และให้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น - ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงบำรุงดิน/ปุ๋ยพืชสด/ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน - ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่ม/ส่งเสริมให้มีการแปรรูป	ทุกหมู่บ้าน	เร่งด่วนมาก
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. กลุ่มเกษตรกรขาดความเข้มแข็ง ๒. ขาดแรงงานภาคการเกษตร ๓. เกษตรกรทำการเกษตรเชิงเดี่ยว	- สมาชิกกลุ่มไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่/ขาดผู้นำที่ดี/ขาดการบริหารจัดการกลุ่ม - แรงงานส่วนใหญ่อยู่ในวัยสูงอายุ	- อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร/ศึกษาดูงานแปลงต้นแบบหรือองค์กรเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ - สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ แนวคิดใหม่เกี่ยวกับการทำเกษตร	ทุกหมู่บ้าน	เร่งด่วนมาก

	- เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่กล้าปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานเกษตร	- สร้างการรับรู้และปรับเปลี่ยนทัศนคติข้อดีและข้อเสียการทำเกษตรแบบเดิม ส่งเสริมการปลูกพืชแบบผสมผสาน - สร้างการรับรู้และปรับเปลี่ยนทัศนคติข้อดีและข้อเสียการทำเกษตรแบบเดิม ส่งเสริมการปลูกพืชแบบผสมผสาน		
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. ขาดมาตรฐานรับรองคุณภาพสินค้า ๒. ขาดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ๓. ขาดตลาดรองรับผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตร	- ผลิตภัณฑ์หรือสินค้ายังไม่มีมาตรฐานในการรับรอง - ขาดวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร - ขาดตลาดรองรับสินค้าเกษตรและสินค้าแปรรูป ไม่มีตลาดรายใหญ่มารองรับ ทำให้เสียราคาผ่านพ่อค้าคนกลาง	- พัฒนาระบบการผลิตให้ได้มาตรฐาน และตรงต่อความต้องการของตลาด - อบรมให้ความรู้การพัฒนาคุณภาพสินค้า และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร - จัดเวทีเชื่อมโยงการผลิตและการตลาด / ส่งเสริมการตลาดรูปแบบออนไลน์	ทุกหมู่บ้าน	เร่งด่วนมาก

๓ การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของตำบลด่านมะขามเตี้ย อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	๑. มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ ๒. มีเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่ ๓. เกษตรกรส่วนใหญ่ มีทักษะในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ๔. มีผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลาย ๕. เส้นทางคมนาคมสะดวก	๑. ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ๒. แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ ๓. เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีต่อเนื่องเป็นเวลานาน ๔. ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกร ๕. ขาดแคลนเกษตรกรรุ่นใหม่ ๖. ขาดการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตร
โอกาส (O)	กลยุทธ์เชิงรุก (SO)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)
๑. มีแหล่งรับซื้อและช่องทางจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร ๒. มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้าน ที่ผลิตและแปรรูปสินค้าทางการเกษตร ๓. มีสถาบันการเงินสนับสนุนในพื้นที่ ๔. หน่วยงานภาครัฐและเอกชน จัดอบรมถ่ายทอดความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิต ๕. ภาครัฐมีนโยบายสนับสนุนด้านการเกษตร	๑. การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร $(S๑+S๒+S๓+S๔+S๕+O๒+O๓+O๔+O๕)$	๑. การรวมกลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า $(W๔+W๕+O๒+O๓)$
ภัยคุกคาม (T)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT)
๑. ต้นทุนการผลิตสูง (ปัจจัยการผลิต/แรงงาน) ๒. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๓. การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช ๔. ภัยธรรมชาติ	๑. การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร $(S๑+S๒+S๓+T๓+T๔)$	๑. การขุดลอกสระน้ำเพื่อการเกษตร $(W๒+T๔)$ ๒. การผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยตามคำวิเคราะห์ดิน $(W๑+W๓+T๑+T๒)$

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก (SO)

- การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)

- การรวมกลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)

- การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร

๔. กลยุทธ์เชิงรับ (WT)

- การขุดลอกสระน้ำเพื่อการเกษตร
 - การผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
-

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตร

๑ แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

๑.๑.๑ อ้อย

- ๑) เป้าหมาย: - เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตอ้อย
- ๒) กลยุทธ์ที่ ๑: ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช
โครงการที่ ๑ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยโรงงาน
และจัดทำแปลงเรียนรู้

๑.๒ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๑.๒.๑ แหล่งน้ำ

- ๑) เป้าหมาย: - เพื่อให้มีแหล่งน้ำเพียงพอต่อการทำการเกษตร
- ๒) กลยุทธ์ที่ ๔: การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
โครงการที่ ๑ โครงการขุดลอกสระน้ำสาธารณะ เพื่อใช้ในการเกษตร

๑.๒.๒ ที่ดิน

- ๑) เป้าหมาย: - เพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมีและลดต้นทุนการผลิต
- ๒) กลยุทธ์ที่ ๔:
โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูก
พืชผัก เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผัก

๑.๓ การแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์

๑.๓.๑ การแปรรูปผลผลิต

- ๑) เป้าหมาย: - เพื่อแปรรูปผลผลิตจากอ้อยและเพิ่มมูลค่าสินค้า
- ๒) กลยุทธ์ที่ ๒ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า
โครงการที่ ๑ โครงการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปและเพิ่มมูลค่า
ผลผลิตทางการเกษตร (อ้อย)

๒ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ตารางที่ ๓๖ แสดงข้อมูลสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ				ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		
						งาน	งปม. (บาท)	งาน	งปม. (บาท)	
พัฒนาการผลิตสินค้า	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยโรงงาน และจัดทำแปลงเรียนรู้		เกษตรกรผู้ปลูกอ้อยจำนวน ๓๐ ราย พื้นที่ ๓๐๐ ไร่	- ตำบลด่านมะขามเตี้ย อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี		เกษตรกรจำนวน ๓๐ ราย	๓๐,๐๐๐	เกษตรกรจำนวน ๓๐ ราย	๓๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย
พัฒนาพื้นที่ทรัพยากรการเกษตร	โครงการขุดลอกสระน้ำสาธารณะ เพื่อใช้ในการเกษตร	- เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งน้ำสำรองในการเพาะปลูก - เพื่อป้องกันการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร	ขุดลอกสระน้ำจำนวน ๔ สระ	- ตำบลด่านมะขามเตี้ย อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี		๔ สระ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๔ สระ	๑,๐๐๐,๐๐๐	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
	โครงการส่งเสริมการผลิตการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกพืชผัก เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผัก	- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตรเป็นการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต - เพื่อให้เกษตรกรได้เกิดกระบวนการเรียนรู้ มีเข้าใจแนวทางการทำการเกษตรที่ปลอดภัย	เกษตรกรผู้ปลูกพืชผักจำนวน ๓๐ ราย พื้นที่ ๒๐๐ ไร่	- ตำบลด่านมะขามเตี้ย อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี		เกษตรกรจำนวน ๓๐ ราย	๓๐,๐๐๐	เกษตรกรจำนวน ๓๐ ราย	๓๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย

ตารางที่ ๓๖ แสดงข้อมูลสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล (ต่อ)

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ				ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		
						งาน	งปม. (บาท)	งาน	งปม. (บาท)	
การแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์	โครงการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร (อ้อย)	- เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร - เพื่อให้เกษตรกรสร้างช่องทางในการจำหน่ายและการเชื่อมโยงตลาดสินค้า	เกษตรกรผู้ปลูกอ้อยจำนวน ๒๐ ราย พื้นที่ ๑๐๐ ไร่	- ตำบลด่านมะขามเตี้ย อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี		เกษตรกรจำนวน ๒๐ ราย	๒๐,๐๐๐	เกษตรกรจำนวน ๒๐ ราย	๒๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย

บรรณานุกรม

- ข้อมูลการเกษตร. สืบค้นจาก <http://agri-map-online.moac.go.th/> (วันที่สืบค้นข้อมูล ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖)
- ฐานข้อมูลเกษตรกร. สืบค้นจาก <http://farmer.doae.go.th/> (วันที่สืบค้นข้อมูล ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖)
- สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี. ๒๕๖๖
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี. ๒๕๖๖
- สำนักงานทะเบียนอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี. ๒๕๖๖
- กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๖๕
- กรมอุตุนิยมวิทยา. ๒๕๖๖
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี. ๒๕๖๖
- สำนักงานประมง อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี. ๒๕๖๔
- สำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรี. ๒๕๖๕
- ระบบฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตร (อกษ.) และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.). ๒๕๖๖
- กลุ่มแปลงใหญ่มันสำปะหลัง อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี. ๒๕๖๕
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. ๒๕๕๘

ภาคผนวก

❖ ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมการผลิตการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกพืชผัก เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผัก

๑. หลักการและเหตุผล

ทรัพยากรดินเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปัจจุบันทรัพยากรดินอยู่ในสภาพที่เสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และการเพิ่มของประชากร ทำให้มีการนำเอาที่ดินมาใช้ในกิจการต่าง ๆ โดยขาดความระมัดระวัง และการบำรุงรักษา ตลอดจนมีการใช้ที่ดินไม่เหมาะสมกับศักยภาพของดิน ซึ่งมีผลกระทบต่อการปรับโครงสร้างดินและธาตุที่จำเป็นแก่พืช ส่งผลทำให้ดินเสื่อมสภาพ อินทรีย์วัตถุลดลง ดินแปรสภาพและเกิดกรดในดิน ดังนั้น การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ โดยนำเอาเศษพืช จากไร่นา มาผลิตเป็นปุ๋ยหมัก หรือน้ำหมักชีวภาพ จะเป็นการใช้วัสดุให้เกิดประโยชน์ ทำให้ได้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นและลดต้นทุนการผลิตเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตรเป็นการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรได้เกิดกระบวนการเรียนรู้ มีเข้าใจแนวทางการทำการเกษตรที่ปลอดภัยและมีการรวมกลุ่มกันผลิตสินค้าเกษตรและขยายเครือข่ายการพัฒนาการเกษตร

๓. เป้าหมาย

- กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกพืชผัก จำนวน ๓๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

- เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ – เดือนกันยายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกพืชผักตำบลด่านมะขามเตี้ย อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี

๖. กิจกรรม

รายการกิจกรรม ที่ปฏิบัติ	ระยะเวลาดำเนินโครงการ											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
- ประชาสัมพันธ์โครงการ และ ประสานงานกลุ่มเกษตรกร	↔	↔										
- ประชุมชี้แจงโครงการ			↔	↔								
- จัดหาปัจจัยการผลิต				↔	↔							
- จัดอบรมเกษตรกร					↔	↔						
- ดำเนินการจัดฝึกอบรม							↔	↔				
- ติดตามและประเมินผล									↔	↔	↔	

๗. วิธีดำเนินงาน

- ๑) ประชาสัมพันธ์โครงการ และประสานงานกลุ่มเกษตรกรที่สนใจเข้ารับการฝึกอบรม
- ๒) จัดเตรียมเอกสารและวัสดุฝึกอบรม
- ๓) จัดเตรียมสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก
- ๔) ดำเนินการจัดฝึกอบรม
- ๕) ประเมินผลกิจกรรม
- ๖) จัดทำรายงานสรุปผลกิจกรรม

๘. งบประมาณ

งบประมาณจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท มีรายละเอียดดังนี้

- ค่าอาหารสำหรับเกษตรกร จำนวน ๓๐ รายๆ ละ ๑๐๐ บาท/มื้อ/วัน เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับเกษตรกร จำนวน ๓๐ รายๆ ละ ๒๕ บาท/มื้อ รวม ๒ มื้อ/วัน

เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท

- ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน ๕ ชั่วโมงๆละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
- ค่าวัสดุสาธิตการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ เป็นเงิน ๒๒,๕๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ และตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๙.๑ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- เกษตรกรราย มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการปรับปรุงบำรุงดิน การผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ แล้วนำความรู้ไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง

- เกษตรกรสามารถผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

๙.๒ ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ผลผลิต (output)

- เกษตรกรเป้าหมาย ๓๐ ราย มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการปรับปรุงบำรุงดิน การผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ แล้วนำความรู้ไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง

ผลลัพธ์ (outcome)

- เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร
- เกษตรกรผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร พื้นที่ทำการเกษตรที่ปลอดภัยและผลผลิตมีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น

๙.๓ ตัวชี้วัด

- เกษตรกรนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการฟื้นฟูปรับปรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น

- เกษตรกรลดการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตรและลดต้นทุนการผลิตลงร้อยละ ๒๐

❖ ชื่อโครงการ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยโรงงาน และจัดทำแปลงเรียนรู้

๑. หลักการและเหตุผล

อ้อยโรงงานนับเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญชนิดหนึ่งของไทย โดยไทยมีศักยภาพการผลิตและส่งออกน้ำตาลเป็นอันดับสองของโลกรองจากประเทศบราซิล ในปี ๒๕๖๔/๒๕๖๕ ไทยมีพื้นที่ปลูกอ้อยทั้ง ประเทศรวม ๘.๙๒ ล้านไร่ ให้ผลผลิตรวม ๙๒.๐๘ ล้านตัน และเป็นพืชที่มีศักยภาพในการนำนโยบาย BCG Model มาใช้ในขบวนการต่างๆ โดยสามารถนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการบริหารจัดการได้ตั้งแต่ต้นทาง จนถึงปลายทาง เพื่อช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ในปีการผลิต ๒๕๖๕/๖๖ อำเภอด่านมะขามเตี้ย มีพื้นที่เก็บเกี่ยวอ้อยโรงงาน จำนวนทั้งสิ้น ๖๓,๘๒๖ ไร่ โดยมีผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ ๙.๑๙ ตันต่อไร่ และเป็นพืชที่มีศักยภาพในการนำนโยบาย BCG Model มาใช้ในขบวนการต่างๆ โดยสามารถนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการบริหารจัดการได้ตั้งแต่ต้นทาง จนถึงปลายทาง เพื่อช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้การดำเนินการมีความต่อเนื่อง สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จึงได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย ปี ๒๕๖๗ ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกอ้อยได้รับการพัฒนาความรู้และสามารถนำไปปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตอ้อยให้มีผลผลิตเพียงพอรองรับความต้องการในภาคอุตสาหกรรมอ้อย และน้ำตาลทราย และรองรับนโยบาย BCG Model ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยโรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด เน้นการบริหารจัดการกลุ่มเข้มแข็งโดยจัดตั้งธนาคารท่อนพันธุ์ดีขึ้นภายในกลุ่ม

๒.๒ เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยโรงงาน มีแปลงต้นแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยโรงงานเพื่อใช้เป็นแหล่งพันธุ์ดี มีท่อนพันธุ์ดีหมุนเวียนผ่านธนาคารท่อนพันธุ์ชุมชน สามารถขยายผลในกลุ่มสมาชิก และเกษตรกรพื้นที่ใกล้เคียง

๒.๓ กระตุ้นให้เกษตรกรเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการมีแหล่งพันธุ์ดีไว้ในพื้นที่

๓. เป้าหมาย

- กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยโรงงาน จำนวน ๓๐ รายในพื้นที่ตำบลด่านมะขามเตี้ย

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

- เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ – เดือนกันยายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยโรงงานตำบลด่านมะขามเตี้ย

๖. กิจกรรม

รายการกิจกรรม ที่ปฏิบัติ	ระยะเวลาดำเนินโครงการ											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
- ประชาสัมพันธ์โครงการ และ ประสานงานกลุ่มเกษตรกร	←→											
- ประชุมชี้แจงโครงการ							←→					
- จัดอบรมถ่ายทอดความรู้								←→				
- จัดทำแปลงเรียนรู้									←→			
- ติดตามและประเมินผล										←→		→

๗. วิธีดำเนินงาน

- ๑) ประชาสัมพันธ์โครงการ และประสานงานกลุ่มเกษตรกรที่สนใจเข้ารับการฝึกอบรม
- ๒) อบรมถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีในการเพาะปลูกอ้อยให้แก่เกษตรกร
- ๓) จัดทำแปลงเรียนรู้
- ๔) ติดตามและประเมินผล
- ๕) จัดทำรายงานสรุปผลกิจกรรม

๘. งบประมาณ

งบประมาณจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท มีรายละเอียดดังนี้

- ค่าอาหารสำหรับเกษตรกร จำนวน ๓๐ รายๆ ละ ๑๐๐ บาท/มื้อ/วัน เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับเกษตรกร จำนวน ๓๐ รายๆ ละ ๒๕ บาท/มื้อ รวม ๒ มื้อ/วัน เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท
- ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน ๕ ชั่วโมงๆละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
- ค่าวัสดุจัดทำแปลงเรียนรู้ เป็นเงิน ๒๒,๕๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ และตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๙.๑ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- เกษตรกรได้รับความรู้เทคโนโลยีการผลิตอ้อยโรงงานและระบบน้ำหยดในไร่อ้อย และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้
- เกษตรกรมีแปลงต้นแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยโรงงาน สำหรับเป็นแปลงพันธุ์ดีเพื่อขยายผลในกลุ่มสมาชิก และเกษตรกรพื้นที่ใกล้เคียงในรูปแบบธนาคารท่อนพันธุ์ชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง

๙.๒ ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ผลผลิต (output)

- เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๒๐ ราย ได้รับการถ่ายทอด เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย
- มีแปลงเรียนรู้ระบบน้ำหยด จำนวน ๑ แปลง เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ และเกษตรกรที่สนใจในพื้นที่ใกล้เคียง

ผลลัพธ์ (outcome)

- เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ มีความรู้ความสามารถในเรื่องเทคโนโลยี การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยและสามารถนำความรู้ไปใช้ในการลดต้นทุน และเพิ่มผลผลิตต่อไร่

- ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นจาก ๘ ตันต่อไร่เป็น ๑๐ ตันต่อไร่

๙.๓ ตัวชี้วัด

- เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย
จำนวน ๓๐ ราย

- เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติในแปลงของตนเอง

❖ ชื่อโครงการ โครงการขุดลอกสระน้ำสาธารณะ เพื่อใช้ในการเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

อำเภอด่านมะขามเตี้ย ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดเป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่มีปัญหาการขาดแคลนน้ำ มีน้ำใช้เพื่อการเกษตรไม่เพียงพอตลอดทั้งปี ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง ทั้งนี้ การทำการเกษตร น้ำจึงจัดเป็นปัจจัยสำคัญใน ระบบการผลิตทางการเกษตรและเป็นสิ่งจำเป็นในการอุปโภคและบริโภค ส่งผลต่อความเจริญทางเศรษฐกิจของประเทศ สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ย จึงได้จัดทำโครงการขุดลอกสระน้ำสาธารณะ เพื่อใช้ในการเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ใช้ใน พื้นที่ทำการเกษตร บรรเทาปัญหา ภัยแล้ง เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำในพื้นที่เกษตรกรรม และเพื่อเพิ่มผลผลิตและรายได้ให้แก่เกษตรกร

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเป็นแหล่งเก็บกักและระบายน้ำ สำหรับบรรเทาป้องกันปัญหาอุทกภัยในช่วงฤดูฝน และขาดแคลนน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง

๒.๒ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำให้มีปริมาณเพียงพอสำหรับการอุปโภค บริโภคและการเกษตร

๓. เป้าหมาย

- ขุดลอกสระน้ำ จำนวน ๔ สระ

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ - ๒๕๗๑

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ตำบลด่านมะขามเตี้ย อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี

๖. กิจกรรม

รายการกิจกรรม ที่ปฏิบัติ	ระยะเวลาดำเนินโครงการ											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
- ประชาสัมพันธ์โครงการ	←	→										
- คัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ				←	→							
- ดำเนินการขุดลอกสระน้ำ							←	→				
- ติดตามและประเมินผล										←	→	

๗. วิธีดำเนินงาน

- ๑) ประชาสัมพันธ์โครงการ
- ๒) คัดเลือกพื้นที่ที่จะดำเนินการ
- ๓) ดำเนินการขุดลอกสระน้ำ
- ๔) ติดตามและประเมินผล

๘. งบประมาณ

งบประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีรายละเอียดดังนี้

- จำหน่ายชุดลอกสระน้ำ สระละ ๒๕๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๔ สระ เป็นเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ และตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๙.๑ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- เกษตรกรสามารถกักเก็บน้ำในฤดูฝนได้ใช้ประโยชน์ในการปลูกพืชอายุสั้นและเพื่อการอุปโภคบริโภคในฤดูแล้ง

๙.๒ ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ผลผลิต (output)

- เกษตรกรสามารถทำกิจกรรมการเกษตรได้อย่างต่อเนื่อง

ผลลัพธ์ (outcome)

- สระน้ำสามารถกักเก็บน้ำได้เพียงพอ

❖ ชื่อโครงการ โครงการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร (อ้อย)

๑. หลักการและเหตุผล

ในประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกอ้อยคั้นน้ำประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ ไร่กระจายทั่วทุกภาคของประเทศ โดยนิยมนำอ้อยคั้นน้ำมาบริโภคเป็นน้ำอ้อยสดและนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อีกมากมาย เช่น น้ำเชื่อมอ้อย น้ำตาลอ้อยก้อนและน้ำตาลอ้อยผง ซึ่งมีการนำไปผลิตในระดับอุตสาหกรรมในครัวเรือน และอุตสาหกรรมระดับท้องถิ่น เช่น กลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยพันธุ์อ้อยคั้นน้ำที่เกษตรกรนิยมปลูกในปัจจุบัน ได้แก่ พันธุ์สุพรรณบุรี ๕๐ ซึ่งเป็นพันธุ์ดั้งเดิมได้รับการรับรองพันธุ์ในปี ๒๕๓๙ ปลูกกันมายาวนานมากกว่า ๒๐ ปี ซึ่งการที่เกษตรกรใช้อ้อยพันธุ์เดิมปลูกติดต่อกันเป็นเวลานาน ทำให้มีความเสี่ยงจากการเสื่อมของพันธุ์ มีการสะสมโรคและแมลง อาจสร้างความเสียหายให้กับเกษตรกรเป็นอย่างมาก การประชาสัมพันธ์และการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์อ้อยคั้นน้ำพันธุ์ใหม่จึงเป็นแนวทางสำคัญในการเตรียมพร้อมแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้นดังกล่าว เพื่อเป็นพันธุ์ทางเลือกใหม่ให้แก่เกษตรกร

ในปีการผลิต ๒๕๖๕/๖๖ อำเภอด่านมะขามเตี้ย มีพื้นที่เก็บเกี่ยวอ้อยโรงงานจำนวนทั้งสิ้น ๖๓,๘๒๖ ไร่ โดยมีผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ ๙.๑๙ ตันต่อไร่ และเป็นพืชที่มีศักยภาพในการนำนโยบาย BCG Model มาใช้ในขบวนการต่างๆ โดยอ้อยคั้นน้ำเป็นทางเลือกหนึ่งของเกษตรกรที่มีพื้นที่เพาะปลูกในแหล่งที่สามารถให้น้ำเสริมได้ และอ้อยคั้นน้ำให้ผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ที่สูงกว่าอ้อยโรงงาน ดังนั้น การผลิตอ้อยคั้นน้ำในเชิงพาณิชย์อาจจะก่อให้เกิดการพัฒนาของชุมชน และนำไปสู่ความยั่งยืนทางการเกษตรของชุมชนได้ โดยมีเป้าหมายของการผลิตปีที่ ๑ คือ สามารถขยายพันธุ์อ้อย ขยายพื้นที่ผลิต และวางแผนการผลิตเพื่อให้มีผลผลิตตลอดทั้งปี และเป้าหมายของการผลิตปีที่ ๒ คือสามารถผลิตอ้อยคั้นน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ผลิตได้ตลอดทั้งปีและสามารถผลิตในเชิงพาณิชย์ได้ ทั้งนี้ยังได้แนะนำวิธีการปลูก การใส่ปุ๋ย และการดูแลรักษา

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
- ๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรสร้างช่องทางในการจำหน่ายและการเชื่อมโยงตลาดสินค้า
- ๒.๓ เพื่อการผลิตพืชของเกษตรกรสามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตต่อหน่วย ยกระดับสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันสินค้า

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกอ้อย จำนวน ๒๐ ราย พื้นที่ ๑๐๐ ไร่ ในพื้นที่อำเภอด่านมะขามเตี้ย

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ – ๒๕๗๑

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลด่านมะขามเตี้ย อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี

๖. กิจกรรม

รายการกิจกรรม ที่ปฏิบัติ	ระยะเวลาดำเนินโครงการ											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
- ประชาสัมพันธ์โครงการ และ ประสานงานกลุ่มเกษตรกร	←→											
- ประชุมชี้แจงโครงการ							←→					
- จัดอบรมถ่ายทอดความรู้								←→				
- ศึกษาดูงาน									←→			
- ติดตามและประเมินผล										←→		→

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ๑) ประชาสัมพันธ์โครงการ และประสานงานกลุ่มเกษตรกรที่สนใจเข้ารับการฝึกอบรม
- ๒) อบรมถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีในการเพาะปลูกอ้อยให้แก่เกษตรกร
- ๓) ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ
- ๔) ติดตามและประเมินผล
- ๕) จัดทำรายงานสรุปผลกิจกรรม

๘. งบประมาณ

งบประมาณจำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท มีรายละเอียดดังนี้

- ค่าอาหารสำหรับเกษตรกร จำนวน ๒๐ รายๆ ละ ๑๐๐ บาท/มื้อ/วัน เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับเกษตรกร จำนวน ๒๐ รายๆ ละ ๒๕ บาท/มื้อ รวม ๒ มื้อ/วัน เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท
- ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน ๕ ชั่วโมงๆละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
- ค่าศึกษาดูงาน จำนวน ๑ วัน เป็นเงิน ๑๔,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ และตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๙.๑ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- เกษตรกรนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้แปรรูปอาหารเพื่อผลิตและจำหน่ายเป็นอาชีพเสริมของครอบครัวอันเป็นแนวทางในการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน

- เกษตรกรสร้างช่องทางในการจำหน่ายและการเชื่อมโยงตลาดสินค้า

๙.๒ ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ผลผลิต (output)

- เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน มีการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปและพัฒนาคุณภาพสินค้า

ผลลัพธ์ (outcome)

- กลุ่มเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมกันสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน